

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.010/x

Külföldi hírek

-----
budapest, 1982. február 04.

kül.

-----
c s ü t ö r t ö k

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 4. csütörtök /mti/-

párizs: folytatja munkáját az fkp xxiv. kongresszusa

moszkva: a szocialista internacionálé küldöttségének látogatása

hanoi: nyikolaj ogarkov látogatása

washington: hoszni mubarak egyiptomi elnök tárgyalásai

bonn: andreasz papandreu görög kormányfő látogatása

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka

rijad: alexander haig külügyminiszter érkezése

bangkok: lord carrington brit külügyminiszter tárgyalásai

new york: velajati iráni külügyminiszter látogatása

df

06.38

040282 0586

ll

SI

---

sk0002 4 230 mtik1003

szovjet-amerikai tudósok

washington, 1982. február 4. /taszsz/ - az egyesült államok tudatosan a szovjet és az amerikai tudósok közötti kapcsolatok szigorú korlátozására törekszik - állapítja meg a taszsz szovjet hírügynökség washingtoni jelentése.

a szovjet és amerikai tudósok kapcsolataira vonatkozó hivatalos amerikai álláspontot példázza az amerikai külügyminisztérium azon döntése, amellyel megakadályozta, hogy a fegyverzetkorlátozás egyik szovjet szakértője részt vehessen a kaliforniai stanford egyetem által e kérdéskörben meghirdetett vitában. ennek következtében az egyetem kénytelen volt a meghirdetett rendezvényt lemondani.

a stanford egyetem egyik professzora a külügyminisztérium döntését bírálva kijelentette: ezzel a lépéssel elsősorban az amerikai diákok és oktatóik veszítettek, mivel megfosztották őket attól a lehetőségtől, hogy megismerkedhessenek e rendkívül fontos problémakörben elfoglalt szovjet állásponttal.

a szovjet-amerikai tudományos és műszaki csere utjába állított washingtoni akadályok az egyesült államok tudományos közvéleményének bírálatát is kiváltják. a „science” című lap szerint a kormánynak a műszaki információk cseréje fölötti ellenőrzési kísérletei egyre jobban károsítják a nemzetközi tudományos együttműködést.

az egyesült államok tudományos életének mind több képviselője vonja komolyan kétségbe azt az állítást, hogy a kormány e téren bevezetett korlátozásai az ország javát szolgálnák. még az amerikai kormánynak dolgozó tudósok közül is sokan nyugtalansággal figyelik e veszélyes irányvonalat - hangsúlyozza a „science”.

... ti pl

07.14 040282 1631

--

sk0003 4 230 mtik1004

haig körutazása

washington, 1982. február 4. /mti/ - az amerikai külügyminisztérium szerdán hivatalosan bejelentette, hogy haig külügyminiszter vasárnap egyhetes európai és észak-afrikai körútra indul. utjának állomásai: madrid, lisszabon, rabat és bukarest.

madridban haig az európai biztonsági tanácskozás elején kíván jelen lenni azzal a nem is leplezett céllal, hogy megkísérelje a „lengyel kérdést”, ennek a tanácskozásnak a középpontjába állítani. a miniszter madridban találkozni kíván brit, nyugatnémet és francia kollegájával is, s terveiben szerepel egy látogatás i. jános károly spanyol királynál.

lisszaboni hivatalos látogatása alkalmával haig eanes elnökkel, marokkóban pedig ii. hasszán királlyal kíván tárgyalni. bukarestben - a körút utolsó állomásán - az amerikai külügyminiszter „kölcsonös érdeklődésre számotartó kérdésekről”, tárgyal majd ceausescu román elnökkel. a látogatás stefan andrei román külügyminiszter tavalyi washingtoni látogatásának viszonzása.

... br/mh ku

07.17 040282 1026

--

sk0004 4 230 mtik1005

ensz-golan - magyar

new york, 1982. február 4. /mti/ - az ensz-közgyűlés rendkívüli ülészakánának szerda esti ülésén felszólalt rácz pál nagykövet, a magyar küldöttség vezetője. megismételve a magyar delegációnak már a biztonsági tanács legutóbbi ülésén is kifejtett álláspontját, megállapította, hogy a sziriai golan-fennsík izraeli bekebelezését semmisnek, érvénytelennek kell tekinteni nemzetközi jogi következménye. a magyar kormány azt vallja, hogy izraelnek ez a lépése durván sérti a nemzetközi jogot, ellentétben áll az ensz alapokmányának betűjével és szellemével.

rącz pál rámutatott, hogy tel aviv teljesen figyelmen kívül hagyja a nemzetközi közvélemény óhaját, kétségbe vonja az ensz illetékességét és eleve elutasítja a világszervezet minden őt érintő és elítélő határozatát. ezt azért teheti, mivel az izraeli legfontosabb közel-keleti szövetségesének tekintő egyesült államok -

√tekinteni, amelynek nem lehet

saját önző érdekeit követve - elvtelenül támogatja az izraeli vezetés jogtalan, a térség más államainak érdekeit sértő szándékait.

a magyar kormány álláspontja változatlanul az - mutatott rá a - szónok -, hogy a közel-keleti térség problémáit és a válság egészét megnyugtató módon és véglegesen csak egy igazságos, átfogó és tartós rendezés keretében lehet megoldani. ennek kidolgozásába be kell vonni valamennyi érdekelt felet, beleértve a palesztinai felszabadítási szervezetet is, amelyet az énsz a palesztin nép egyetlen törvényes képviselőjének ismert el.

támogatjuk azokat az erőfeszítéseket, amelyek arra irányulnak, hogy határozott és hatékony intézkedésekkel kényszerítsék rá izraelt a korábbi agressziói következményeinek állandósítását célzó politikájának feladására - jelentette ki a magyar küldöttség vezetője.

... kulcsár/zsa kd

07.22 040282 1789

..-

sk0005 4 230 mtik1006

japán -fegyvercsempészet

flesch istván, az mti tudósítója jelenti:

- tokió, 1982. február 4. /mti/ - a fülöp-szigetektől származó illegális fegyverszállítmányt foglalt le a japán rendőrség. a tiltott rakományra - főként titkos kovácsműhelyekben házilag készített pisztolyokra és nagy mennyiségű lőszerre - egy libériai bejegyzésű hajón, a 6 ezer tonnás bradeverett átkutatásakor bukkantak jokohamában. a tokiói hatóságok nyomban az interpolhoz, a bünygyi rendőrség nemzetközi szervezetéhez fordulatak, mivel a tetten ért bünszövetkezet tevékenysége nyilvánvalóan egyszerre több országra is kiterjed.

egyelőre a bandának csak nyolc tagja került horogrä, közöttük a konténerszállító motoros hajó fülöp-szigeti főszakácsa. felmerült a gyanu, hogy a tengerész a szakácsmesterséget csupán álcázásként gyakorolta, s elsősorban azokat a rettegett japán zsarolóbandákat látta el jó pénzért lőfegyverekkel és bőséges municióval, amelyek egyike az egyesült államokban és a fülöp-szigeteken egyaránt befészkelte magát.

uk

91
ED

az eddigi nyomozás csak a tokió-jokohama övezetében két éve zavartalanul folytatott üzemekre derített némi fényt. minthogy ugyanis a hajó nagóját és oszakát is rendszeresen érintette, biztosra vehető, hogy a legénység az ottani büntanyáknak is juttatott fülöp-szigeti árut. a japán rendőrfőkapitányság szerint minden idők legnagyobb fülöp-szigeti-japán fegyvercsempész-hálózatát fedték fel.

néhány héttel ezelőtt a fülöp-szigeti hatóságok fordított irányu fegyvercsempészes nyomait vélték felfedezni: azt állították, hogy a hegg nevű japán tartályhajó mindanao szigetén „fegyvert, hadianyagot és terrorizistákat, akart partra tenni kormányellenes gerillák számára. vadászrepülőgépek tüzet nyitottak a megállási paráncsnak nem engedelmesskedő hajóra, és súlyosan megsebesítették a dél-koreai hajószakácsot. a japán tengerbiztonsági hivatal közgei az okinavai naha kikötőjében nem találtak fegyvert a heggben. ám az incidens ügye még nincs teljesen lezárva a két kormány között.

... fn/im kd

07.30 040282 2038

..-

sk0006 4 230 mtik1007

usa - salvador

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 4. /mti/ - amerikai vagy argentin csapatok közép-amerikai bevetésének lehetőségét vizsgálja az amerikai kormány a térség forradalmi mozgalmainak leverésére. fehér házi forrásokra, valamint „magas rangú külügyminisztériumi és pentagon-tisztségviselőkre, hivatkozó szerdai jelentések szerint kormánykörökben úgy vélik, hogy közvetlen amerikai katonai beavatkozás „váihat szükségessé, salvadorban.

bár a fehér ház hivatalos szóvivője úgy tudja, hogy az egyesült államoknak „pillanatnyilag nincsenek tervei, amerikai csapatok bevetésére a salvadori partizánok ellen. más, nemhivatalos források nem zárták ki amerikai csapatok bevetésének lehetőségét és egy kuba vagy nicaragua elleni tengeri blokádnak lehetőségét sem. a közvetlen amerikai katonai beavatkozást „végszükség, esetére maga haig külügyminiszter sem zárta ki kedden a szenátus külügyi bizottságában.

uk

91
ED

az abc televízió diplomáciai tudósítójának értesülése szerint a /közép-amerikai felszabadító mozgalmak visszaszorítását célzó/ washingtoni tervek között szerepel az is, hogy az argentinában nemrégiben bekövetkezett jobboldali fordulat kihasználásával argentin csapatokat küldjenek a nicaraguai sandinista rendszer megdöntésére.

az „argentin változat”, alkalmazásával a fehér ház óvatosabb héjai elkerülhetőnek látnák a kormány belpolitikai helyzetének romlását és az esetleges kongresszusi vétőt. bármit tervez ugyanis a kormány és a pentagon, kénytelenek számolni azzal, hogy egy vietnami típusú eskaláció az amerikai közvéleményben semmiféle támogatásra nem számíthat.

br/zsa kd

07.39 040282 1671

--

sk0007 4 230 mtik1008

kolumbia - m-19

havana, 1982. február 4. /mti/ - az m-19 nevű kolumbiai partizánszervezet /teljes nevén április 19-e mozgalom/ a belügyminiszterhez valamint a tömegtájékoztatási eszközökhöz eljuttatott üzenetében hangoztatta, hogy a mozgalom békét akar az országban, az szeretné, ha békés úton lehetne elérni a demokratikus átalakulást. az üzenet ugyanakkor rámutat, hogy mindezekig kevés tényleges lépés történt ebben az irányban. a gerillaszervezet bírálta a múlt év végén létrehozott békebizottság tevékenységét, rámutatva, hogy kezdeményezései nem a kérdés lényegét érintik. így a bizottság nem tett ajánlást az ostromállapot hatálytalánítására, az általános közkegyelem kihirdetésére. nem tett lépéseket annak érdekében sem, hogy a viszály által érintett felek között országos párbeszéd bontakozhassék ki a békéhez vezető intézkedések kimunkálása érdekében.

a márciusra és májusra tervezett választási folyamattal kapcsolatban az m-19 megállapította, hogy kolumbiában ma nincs sem demokrácia, sem szabadság.

a partizánszervezet végezetül megismételte többször előterjesztett békejavaslatát, követelve az ostromállapot hatálytalánítását, az általános amnesztia kihirdetését és az

ll
gen
91

országos párbeszéd megkezdését. felszólítja az ország belügyminiszterét: vegye komolyan fontolóra e javaslatokat és tartózkodjék attól, hogy a békét csupán választási jelszóként használja fel.

ml pn

07.43 040282 1419

--

sk0008 4 230 mtik1009

ensz - emberi jogok

genf, 1982. február 4. /taszsz/afp/ - az ensz emberi jogok bizottságának genfben folyó 38. ülészsaka szerdán kezdte meg a vitát az emberi jogoknak az izrael által megszállt arab területeken történő megsértéséről.

kamil manszur, a palesztinai felszabadítási szervezet képviselője felszólalásában a megszállt arab területeken élők tragikus helyzetéről, a megszállók kegyetlen terrorjáról beszélt és rámutatott, hogy az izraeli hatóságok tömegmértékben, durván megsértik az emberi jogokat.

izrael arcátlan kihívást intéz az ensz, valamint az egész emberiség ellen, lábbal tiporja a nemzetközi jogot és a genfi egyezményeket. a camp david-i különalku egyet jelent az arab érdekek elárulásával, és az egyesült államok széles körű katonai, politikai gazdasági támogatása újabb agresszív lépésekre ösztönzi izraelt - hangsúlyozta a pfsz képviselője.

adib daudi szíriai küldött elítélte és megbélyegezte izraelt a golan-fennsík bekebelezéséért. rámutatott, hogy az amerikai vezetők az emberi jogok védelmezőinek szerepében tetszelegnek, holott valójában az erőszakot, az elnyomást, a kegyetlenkedéseket támogatják.

pc fm

07.51 040282 1174

ll
91

--

sk0009 4 230 mtik1010

afganisztán - nyugati koholmány

- párizs, 1982. február 4. /taszsz/- ismét hazugságon kapták a burzsoá tömegtájékoztatási eszközöket. a francia polgári sajtó közölte azt a nyugati hírügynökségek által terjesztett „információt”, amely szerint a szovjet és az afgán légierő, ugymond, „kegyetlen bombatámadást”, hajtott végre afganisztán második legnagyobb városa, kandahar ellen, és a város „több száz békés lakosa meghalt”.

- a felröppentett hírügynökségi „kacsa”, rövid életűnek bizonyult. a le matin című párizsi lap interjút közölt a francia kommunista párt xxiv. kongresszusára érkezett mahmud barjalajjal, az afganisztáni népi demokratikus párt kb pb póttagjával, a kb titkárával, aki határozottan cáfolta az imperialista propaganda legújabb koholmányát. afganisztán képviselője elmondta, hogy az afgán kormány teljes mértékben ura a helyzetnek a városokban éppugy, mint a falvakban. az állítólagos bombázásról szóló nyugati hírügynökségi jelentések minden alapot nélkülöző rágalmak. barjalaj a burzsoá tájékoztatás jellemzésére személyes tapasztalatai alapján elmondta, hogy a nyugati lapok például már többször hírt adtak az ő „haláláról”, s ezt a „hírt”, soha nem helyesbítették.

... szi kd

08.14 040282 1229

-.-

sk0010 4 230 mtik1011

ensz-golan

- new york, 1982. február 4. /mti-ap/afp/reuter/upi/adn/ - csütörtökön bocsátják vitára az ensz rendkívüli ülészakán az el nem kötelezett országok határozattervezetét, amely az izraellel fentartott politikai, gazdasági, katonai, tudományos és kulturális kapcsolatok megszakítását javasolja a tagországoknak - válaszul a szíriához tartozó golan-fennsík annektálására. a dokumentum feletti szavazás péntekre várható.

- a határozattervezetet, amely sürgeti azt is, hogy izraelt - a dél-afrikai köztársasághoz hasonlóan - fosszák meg a közgyűlés munkájában való részvétel jogától, nem hivatalos okmányként körözték szerdán a küldöttek között.

kl
 qf
 q1
 [Signature]

a rendkívüli ülészak vitájában szerdán több delegátus - a szocialista országok, afrikai, ázsiai és latin-amerikai államok képviselői - hatékony intézkedéseket sürgetett izrael ellen és szolidaritásáról biztosította szíriát.

nisibori maszahiro, japán állandó ensz-képviselője figyelmeztette izraelt, hogy a golan-fennsík bekebelezése és hasonló akciók növelik a bizalmatlanságot izraellel szemben. a japán diplomata szerint az izraeli lépésre a tagállamok csak „önkéntesen vállalt”, szankciókkal válaszoljanak, s a „felmerült vitás kérdéseket béketárgyalásokon rendezzék”.

jeane kirkpatrick, az egyesült államok állandó ensz-képviselője kedden éjszaka - azután, hogy ismertté vált az el nem kötelezettek határozattervezetének tartalma - előre be nem jelentett megbeszélést folytatott iszmat kittanival, a közgyűlés 36. ülészakának elnökeivel. jólétesült diplomáciai források szerint kirkpatrick asszony „súlyos következményekkel”, fenyegetőzött, ha az ülészak megszavazza a tervezetet. kijelentette, hogy ez esetben washington megvonja pénzügyi támogatását a világszervezettől, s felülvizsgálja kapcsolatait mindazon országokkal, amelyek támogatják izrael elszigetelését. diplomáciai források szerint az egyesült államok máris erőteljes kampányba kezdett több ország fővárosában, hogy rávegye a kormányokat, vonják meg támogatásukat a határozattervezettől.

... km pn

08.24 040282 2061

-.-

sk0011 4 230 mtik1012

rövid hírek

papandreu

- athén, 1982. február 4. /dpa/ - elégedetten nyilatkozott szerdán a hivatalos látogatáson bonnban tartózkodó andreasz papandreu görög miniszterelnök helmut schmidt nyugatnémet kancellárral és willy brandt spd-elnökkel folytatott megbeszéléseiről. papandreu szerint a tárgyalások minden szinten eredményesek voltak. a görög kormányfő csütörtökön hans apel hadügyminiszterrel folytat eszmecserét, majd hazautazik.

castro - szocintern

kl
 qf
 q1
 [Signature]

kül

- 10 -

1982.02.04.

havanna, 1982. február 4. /taszsz/ - fidel castro, a kubai kommunista párt központi bizottságának első titkára fogadta a havannában tartózkodó anselmo sulét, a szocialista internacionálé alelnökét, a chilei radikális párt elnökét. nemzetközi kérdéseket, elsősorban a karibi térség helyzetét vitatták meg.

malmierca - jorge

Luanda, 1982. február 4. /pl/ - külügyminiszteri szintű megbeszélések folynak Luandában Angola és Kuba között. az angolai fővárosban tartózkodó kubai küldöttség vezetője, isidoro malmierca peoli külügyminiszter nyilatkozatában szükségesnek és hasznosnak nevezte a két ország rendszeres eszmecserejét a nemzetközi kérdésekről. paulo jorge, a vendéglátó ország diplomáciájának vezetője elmondta, hogy a szerdán kezdődött megbeszéléseken minden megvitattott kérdésben egyetértettek a tárgyaló felek.

jancsó - ujvidék

belgrád, 1982. február 4. /mti/ - jancsó miklós rendezésében szerda este Ujvidéken bemutatták tolnai ottó vajdasági magyar író „bayer-aszpirin”, című monodrámáját, amelyet Ladik Katalin, az Ujvidéki Színház magyar társulatának művésznője adott elő.

olasz delegáció pekingben

peking, 1982. február 4. /mti/ - giuseppe piovano altábornagynak, a római hadügyminisztérium főtitkárának vezetésével olasz katonai küldöttség tárgyal pekingben - közölte az új kínai hírgyűjtemény. a delegációt a kínai hadügyminisztérium hívta meg.

kj fm

08.27 040282 1895

..-

sk0012 4 230 mtik1013

szovjet szakszervezetek

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - szovjetuniószerint folytatódnak az előkészületek a márciusra összehívott xvii. szakszervezeti kongresszusra. az ágazati szakszervezetek egymás után tartják a moszkvai központi székházban kongresszusukat, miközben megkezdődtek a kerületi, területi és köztársasági kongresszusok is.

ll
905
88

kül

- 11 -

1982.02.04.

a legnépesebb ágazati szakszervezetek közül már megrendezte kongresszusát a textilipari dolgozók, a vasutasok, a fémmunkások, az egészségügyi dolgozók, a kereskedelmi dolgozók, a légitözeledési dolgozók, a közalkalmazottak szakszervezete, s most tanácskozik a folyam- és tengerhajózási dolgozók szakszervezete. a kongresszusokon, amelyek elnökségében a szakszervezet vezetőin kívül jelen vannak a szovjet kormány és az szkp központi bizottsága képviselői is, a központi téma az érintett ágazat helyzete, a népgazdasági terv teljesítésével összefüggő feladatok. a küldöttek az ágazati és a regionális kongresszusokon egyaránt - új vezetőséget választanak. egyúttal megválasztják az országos kongresszus küldötteit is.

sj/zsa kd

08.31 040282 1096

..-

sk0013 4 270 mtik1015

báránytolvajok

belgrád, 1982. február 4. /mti/ - a dél-nyugat szerbiai priboj környéki juhászoknak az utóbbi időben gyakran el-eltűnt néhány birkájuk. először azt gondolták, hogy a kemény télben az ordások pusztítják a nyáját. a közlekedési rendőrség azonban egy ellenőrzés során elfogta a tolvajokat - egy taxisofort és egy autószerelőt. éjnek idején egy országuti ellenőrzés során leállították kocsijukat, s kiderült, hogy azon 5 bárányt, 2 birkát és 2 borjut szállítottak. a két priboji fiatalember beismerte, hogy összesen 30 bárányt, 14 birkát és 14 borjut loptak el a környéken. a hentes ismerőseiknek eladott állatokért mintegy 260.000 dinárt zsebeltek be.

már/zsa kd

08.41 040282 0697

ll

10.10

..-

88

sk0014 4 230 mtik1016

szovjet-román évforduló ...

moszkva, 1982. február 4. /taszsz/ - moszkvában 34 évvel ezelőtt írták alá a szovjet-román barátsági, együttműködési és kölcsönös segítségnyújtási szerződést. a pravda csütörtöki számában a lap bukaresti tudósítója erre az eseményre emlékezik és az azóta eltelt időszakot elemzi.

a szerződés megteremtette a két ország testvéri, egyenrangú, kölcsönösen előnyös kapcsolatainak tartós alapját. a dokumentumban rögzített célokat, alapelveket az 1970-es szerződésben és az 1976-os nyilatkozatban megerősítették és továbbfejlesztették - állapítja meg a szovjet lap.

a pravda a továbbiakban kiemeli, hogy a szovjet-román együttműködés egyik legfontosabb területe a gazdaság. románia külkereskedelmi partnerei között jelenleg a szovjetunió az első hely és ez jól jellemzi a két ország kapcsolatainak színvonalát és méretét. a román külkereskedelemben az elmúlt évben nőtt a testvéri szocialista országokkal kötött export-import-megállapodások aránya.

a szovjet-román együttműködés jelenleg minőségileg új színvonalon fejlődik. tavaly a két ország közötti árucsereforgalom mintegy 25 százalékkal emelkedett. az új jelenségek között kell megemlíteni, hogy a szovjetunió és romániának több közös beruházása is van.

az együttműködés elmélyítésére mind a szovjetunióban, mind romániában számos lehetőséget látnak az 1990-ig szóló hosszú távú program végrehajtásában és a közös erőfeszítések új lendületet adhatnak a gazdasági, tudományos, műszaki kapcsolatok fejlődésének - állapítja meg a pravda.

... pc fm

08.59 040282 1566

hd

10.10

sk0015 4 230 mtik1017

Libia-usa-taszsz

tripoli, 1982. február 4. /taszsz/ - az újabb libia-ellenes amerikai provokáció része annak a széles körű összeesküvésnek, amely a következetes antiimperialista politikát folytató arab ország belső helyzetének aláásására irányul - állapítják meg tripoli megfigyelők a libiai utasgép elleni amerikai provokáció kapcsán.

mint ismeretes, az amerikai 6. flottához tartozó két phantom típusu vadászgép vásárnap megzavarta egy athén és tripoli között közlekedő libiai utasszállító repülőgép útját. a phantomok rárepültek a gépre, súlyosan veszélyeztetve az utasok biztonságát.

politikai megfigyelők rámutatnak, hogy washington a forradalmi libiai vezetés megdöntésére törekedve nyíltan megsérti az ENSZ alapokmányában és más dokumentumokban rögzített nemzetközi normákat. emlékeztet, hogy tavaly augusztusban a sidra-öbölben amerikai vadászbombázók megtámadtak két libiai katonai gépet. ezután az amerikai sajtóban hírek jelentek meg arról, hogy a CIA tervet dolgozott ki moamer el kadhafinak, a libiai forradalom vezetőjének a hatalomból történő eltávolítására. mindennapos jelenséggé vált továbbá, hogy az amerikaiak és szövetségeseik hadgyakorlatok folytatnak a szuverén libia határainak közelében. a „fényes csillag”, /bright star/ néven megtartott nagyszabású hadgyakorlatsorozat is azt jelzi, hogy a libiával szemben folytatott washingtoni politikában gyakorlattá vált a katonai megfélemlítés módszere. a felsorolt tények fényében nyilvánvalóan hazugak és képmutatónak washington azon vádjai, hogy libiai vezetés támogatja a nemzetközi terrorizmust, - állapítják meg tripoli megfigyelők.

... km pn

09.22 040282 1649

..-

sk0016 4 230 mtik1018

nicaraguai szervezkedés

managua, 1982. február 4. /afp/ap/ - ellenforradalmi összeesküvést számoltak fel nicaraguában, az ország hondurassal határos zelaya megyéjében - jelentette be szerdán a managuai nemzetvédelmi minisztérium szóvivője. a szervezkedésben való részvétel vádjával mintegy 100 személyt letartóztattak és bíróság elé állítottak.

hd

10.10

a „vörös karácsony akció”, fedőnevű ellenforradalmi terv mögött az egykori somozista titkosrendőrség ügynökei, valamint a térségben élő egyes fanatikus vallási csoportok tagjai állnak. az összeesküvők zavarkeltéssel, a törvényes kormány elleni izgatással lázadásra próbálták rávenni a tartomány lakosságának egy részét alkotó mintegy 170 ezer fős moszkító indiántörzset.

a terv távlati célja a külföldi beavatkozás lehetőségének biztosítása, valamint a nicaragua területének mintegy felét kitevő tartománynak az országtól való elszakítása volt.

mint a szóvivő elmondotta, a múlt év novemberétől mind gyakoribb fegyveres provokációk, települések elfoglalása, gyilkosságok és más erőszakos cselekmények következtében a tartomány északi részén a közbiztonság megrendült és a polgári lakosság körében pánikhangulat alakult ki. az ellenforradalmi akcióknak hatvan halálos áldozata volt. az akciók nagy részét honduras területéről indították, irányításukban argentinai és hondurasi katonatisztek is részt vettek - közölte a szóvivő.

... sl pn

09.34 040282 1419

..-

sk0017 4 230 mtik1019

mubarak - reagan

washington, 1982. február 4. /mti-ap, reuter, upi/ - hoszni mubarak egyiptomi elnök a szerda esti washingtoni vacsorán felszólította reagan amerikai elnököt: „az egyesült államok kezdeményezzen párbeszédet a palesztinokkal, a célból, hogy megoldódjék a palesztin önrendelkezés kényes kérdése.

a pohárköszöntőben mubarak kifejtette, véleménye szerint az egyesült államok hozzá tudna járulni a közel-keleti béke megteremtéséhez, ha elősegítené „az ésszerű és feltételektől mentes párbeszédet izrael és a tárgyalásra kész összes arab fél között, „egyetlen fél sem maradhat ki e folyamatból, - hangsúlyozta mubarak, utalva az egyesült államok vonakodására attól, hogy a palesztinai felszabadítási szervezettel tárgyaljon.

reagan, aki mubarak előtt mondta el a maga pohárköszöntőjét, csak a már ismert szövegeket hangoztatta „az igazságos és tartós béke, amerikai koncepciójáról, majd azt állította: mubarakkal folytatott megbeszélései meggyőzték őt arról, hogy „a további

al

10 10
11 11

előrelépés kézzelfogható közelségben van,„. szerinte az egyiptomiak és az amerikaiak, valamint a - camp david-i alkunak megfelelő - békére törekvő „összes közel-keleti nép egy és ugyanazon táborhoz tartozik,„.

a szerkesztőségek tájékoztatására

mubarak elnök szerdán haig amerikai külügyminiszterrel folytatott megbeszélései után, újságírók előtt igyekezett eloszlatni az egyesült államok aggodalmát amiatt, hogy egyiptom szovjet szakembereket hívott vissza. elmondta, hogy kormánya 66 olyan szovjet szakembert hívott vissza, akik korábban az asszuáni gátnál, illetve más nagy egyiptomi ipari létesítményeknél dolgoztak, s hogy a szakemberek munkájuk befejeztével, legkésőbb egy éven belül visszatérnek hazájukba.

... gl fm

09.44 040282 1801

..-

sk0018 4 230 mtik1020

nicaragua- usa

new york, 1982. február 4. /afp/ - a különféle társadalmi berendezkedésű államokkal való kapcsolatok kialakítása nicaragua önállóságát, függetlenségét bizonyítja - jelentette ki szerdán miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter egy amerikai hírügynökségnek adott nyilatkozatában. d,escoto az amerikai mezőgazdászok egy magánszervezetének meghívására tartózkodik az egyesült államokban.

a külügyminiszter hangsúlyozta, hogy országa kész az egyesült államokkal való kapcsolatok javítására. jelenleg a viszony a két ország között igen hűvös, mondotta, majd hangoztatta, hogy nicaragua tovább szeretné fejleszteni a kapcsolatait a szovjetunióval és kubával.

a nicaraguai külügyminiszter cáfolta azokat az amerikai vádakot, miszerint országán keresztül érkeznek a fegyverek a salvadori hazafiakhoz. véleménye szerint az egyesült államok azért vádolja nicaraguát a közép-amerikában kialakult válságos helyzetért, hogy ürügyet találjon a salvadori polgárháborúba történő beavatkozásának igazolására. a nicaragua ellenes kampánnyal az egyesült államok le

al
11 11
11 11

akarja járni az országban végbemelő forradalmat, s elszigetelni nicaraguát a nyugati demokráciáktól - hangoztatta miguel d,escoto.

a nicaraguai külügyminiszter megerősítette, hogy technikai berendezések, felszerelések szállítását kérte haig amerikai külügyminisztertől, hogy a nicaraguai belbiztonsági erők megbízhatóan ellenőrizhessék a határkörzetet.

sl pn

10.34 040282 1464

--

sk0019 4 230 mtik1021

ensz-egyesült államok - 1.r.

moszkva, 1982. február 4. /taszsz/ - az egyesült államok megpróbálja kizárni az egyesült nemzetek szervezetét korunk olyan alapvető kérdéseinek megoldásából, mint a háborus fenyegetés csökkentése, a nukleáris háboru veszélyének elhárítása, az általános béke megszilárdítása - állapítja meg a taszsz szovjet hírügynökség szemleirője csütörtöki kommentárjában.

maga jeane kirkpatrick, az egyesült államok állandó ensz-képviselője is kénytelen volt elismerni, hogy csökken washington tekintélye a világszervezetben, s egy tv-interjújában kijelentette: az egyesült államoknak „nincs megbízható szövetségese az ensz-ben,, , a szovjetunióknak az egyesült államokénál nagyobb tekintélye van a fejlődő országok körében,,.

a reagan-kormányzatot - mutat rá a kommentár - valóban nyugtalanítja az amerikai pozíciók gyengülése, ennek valós okairól azonban - mégha azok jól ismertek is - washingtonban jobbnak látják hallgatni. az egyik fő ok, hogy washington a világszervezettel szemben az erőszak, a zsarolás nyelvét használja, s megpróbálja az ensz-re kényszeríteni saját akaratát, figyelmen kívül hagyva a világban végbement változásokat.

az amerikai küldöttség akadályozza a világszervezet olyan határozatainak elfogadását, amelyek a béke és a nemzetközi biztonság megszilárdítására irányulnak. az egyesült államok, nyugati szövetségeseivel és pekinggel, nem volt hajlandó csatlakozni ahhoz a határozathoz, amely felszólítja a tagállamokat: tegyenek meg mindent annak érdekében, hogy ne akadjon meg az enyhülési folyamat.

de 11.

az ensz-közgyűlés legutóbbi ülészakán gyakorlatilag valamennyi állam korunk legfontosabb kérdésének tekintette a nukleáris háboru veszélyének elhárítását. e veszélyre a szovjetunió hívta fel a világszervezet figyelmét, s a nukleáris katasztrófa megakadályozását sürgető felhívás elfogadását javasolta. az egyesült államok és szövetségesei a szovjetunió és a tagállamok többsége által támogatott javaslat ellen szavaztak. az amerikai küldöttség elutasította azt a javaslatot is, hogy kezdjenek tárgyalásokat a nukleáris fegyverek gyártásának beszüntetéséről, e fegyverfajták készleteinek csökkentéséről, majd teljes felszámolásáról.

az amerikai ensz-delegáció a világszervezet tiltakozását figyelmen kívül hagyva meg akarja akadályozni azokat az erőfeszítéseket, amelyek az indiai-óceán békeövezetté nyilvánítására, a namíbiai nép szabadságának és függetlenségének biztosítására irányulnak. /folyt./

km pn

10.58 040282 2495

--

sk0020 4 230 mtik1022

ensz-egyesült államok - 2.r.

az egyesült államok megakadályozta, hogy a biztonsági tanács határozatban ítélje el izraelt a szíriához tartozó golan-fennsík anektálásáért, s foganatosítson kötelező szankciókat tel avivval szemben.

washington nagyhatalmi ambíciói nagy mértékben akadályozzák az ensz-et abban, hogy nagyobb és jelentősebb szerepet vállaljon a világ politikai légkörének megjavításáért, a nemzetközi biztonság megszilárdításáért, az államok közötti széleskörű együttműködés kialakításáért és elmélyítéséért folytatott harcban - írja végezetül a taszsz kommentátora.

km pn

11.00 040282 0615

de 11.

sk0021 4 270 mtik1023

szülész orvos jégtörőn

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - jégtörőn küldtek segítséget egy szülő anyának a klajpedai kikötőbe. az elmúlt napokban a hirtelen érkezett erős hideg, a heves vihar vastag jégpáncéllal borította a kikötőhöz vezető tengeri utakat. a jégtörőknek több hajót kellett kiszabadítani a jég fogaságából, s már úgy gondolták, minden rendben van, amikor segítségkérés érkezett a kikötő felé tartó egyik hűtőhajó fedélzetéről. a komszomolec ukraini hajó egyik technikusának felesége a szülőotthonba igyekezett, a hajó azonban a jégpáncél miatt nem tudott befutni a kikötőbe, a szülés viszont megkezdődött. a kikötői parancsnokság a legerősebb jégtörő hajón azonnal orvost küldött, aki időben érkezett, s az édesanya minden nehézség nélkül adott életet egészséges fiúgyermekének. az újszülöttnak azonban még majdnem egy teljes napot kellett várnia arra, hogy szárazföldre érjen - ennyi idő kellett a jégtörőnek ahhoz, hogy utat nyisson a hajónak. az újszülött és anyja most a város egyik szülőotthonában van - mindketten teljesen egészségesek. mint az esetről beszámoló trud című lap hírül adja, a kikötői forgalom is normálisan folytatódik, mert a jégtörők megtisztították az utat.

... ki/im pn

11.02 040282 1229

--

sk0022 4 230 mtik1024

nato - újabb tilalmi intézkedések

magyar péter, az mti tudósítója jelenti:

brüsszel, 1982. február 4. /mti/ - a nato szóvivője közölte, hogy az állandó tanács csütörtöki ülésén újabb tilalmi intézkedéseket határoztak el lengyelország és a szovjetunió ellen.

a tanácsülésen gazdasági szakértők is részt vettek az állandó képviselők mellett. a tanács úgy találta, hogy a helyzet súlyosbodik, lengyelországban, a szükségállapot korlátozó rendelkezései kiterjednek és bővülnek, még hozzá a szovjetunió közreműködésével. a szóvivő nem tudta konkrét tényekkel alátámasztani, mire alapozta a nato-tanács ezt a helyzet rosszabbodására vonatkozó állásfoglalást.

az elhatározott újabb tilalmi intézkedések: megszakítják a kereskedelmi és gazdasági, valamint kulturális kormányközi megállapodásokról folyó tárgyalásokat lengyelországgal és a szovjetunióval. az egyes tagországok kormányai külön-külön közlik később ennek részleteit, - tette hozzá a szóvivő, aki nem tudott felvilágosítást adni arra, hogy ez a fenti elhatározás vonatkozik-e például a szovjetunióval még tárgyalás alatt álló olasz, belga és holland földgázvásárlási szerződésekre is.

a nato állandó tanácsa pénteken ismét ülést tart, hogy egyeztesse a külügyminisztereknek a madridi találkozón képviselendő álláspontját. a nato-országok külügyminisztereiket küldik a madridi találkozó folytatására, és lengyelországgal kapcsolatos elítélő beszédeket kívánnak tartani, késleltetve vagy megakadályozva a meg egyezést az egy éve vitatott kérdésekben.

... mp/so fm

11.05 040282 1566

--

sk0023 4 230 mtik1025

két lengyel hír

gdanski pártaktivák

varsó, 1982. február 4. /pap/ - a gdanski vajdaság városaiban, községeiben és ipari üzemeiben pártaktiva-értekezleteket és alapszervezeti gyűléseket tartottak a január 30-i utcai zavargásokról. a gyűléseken áttekintették a vajdaság társadalmi, politikai helyzetét a gdanski események után. a résztvevők erélyesen elítélték az incidensek felbujtóit, követelték, hogy keményen büntessék meg a zavargások kezdeményezőit és aktív résztvevőit. szerdán gdanskban gyűlést tartottak a munkás propagandaaktivisták részére.

x x x

glomp rómában

róma, 1982. február 4. /reuter, afp/ - csütörtökön megérkezett rómába a lengyel püspöki kar küldöttsége, amelyet józsef glomp érsek, lengyelország primása vezet. a fiumicinói repülőtérrel a küldöttség azonnal a vatikánba indult.

... sa-gr kd

11.32 040282 0861

11.32

sk0024 4 230 mtik1026

írószövetségi együttműködés

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - moszkvában csütörtökön aláírták a szovjet és a magyar írószövetség közötti ötéves együttműködési szerződés ezévi munkatervét. a munkaterv tovább szélesíti a két szövetség kapcsolatait. a többi között előírja, hogy ez év tavaszán közös titkársági ülést tartanak a szovjet fővárosban, ősszel pedig budapestén ül össze az a vegyesbizottság, amely kölcsönösen javaslatokat készít az élő irodalom alkotásainak lefordítására. bővül a látogatások programja is. a két írószövetség több közös tanácskozást, találkozót szervez az idén a szovjet és a magyar írók kapcsolatainak elmélyítésére.

a jegyzőkönyvet a két írószövetség titkárai, csak gyula és nyikolaj fedorenko írta alá.

ki/zsa pn
12.34 040282 0772

-.-

sk0025 4 200 mtik1027

zuhanunk larry!

washington, 1982. február 4. /afp/reuter/ - „zuhanunk larry!”, - „tudom.” - ezek voltak roger pettit másodpilóta és larry wheaton pilóta utolsó szavai január 13-án, néhány másodperccel azelőtt, hogy gépük, az air florida boeing-737-ese washington közepén, a potomac egyik hidját surolva a folyó jégzajlásos vizébe zuhant.

beszélgetésüket a gép hangrögző készüléke megőrizte. a the washington post csütörtökön több, hitelesnek látszó adatot tett közzé a szerencsétlenségről, amelynek 78 halálos áldozata volt.

a lap szerint a pilóták még felszállás előtt észlelték, hogy gépük szárnyát hó és jég fedi, mégis folytatták előkészületeiket a felszálláshoz. a kifutópályán gördülve a sűrű hóesésre utaló mondatokat váltottak egymással.

az amerikai szövetségi légügyi igazgatóság /faa/ szabályzata tiltja a gépek felszállását, ha hajtóműveiket, a szélvédőt vagy a szárnyakat hó vagy jég fedi, mert a feltapadó jégréteg megváltoztathatja a szárnyak profilját, csökkentve ezáltal a

fi
B, 45
[Signature]

felhajtóerőt. az air florida boeing-737-esének 43 percet kellett még várakoznia a betonon a géptest fontosabb részeinek jégtelenítése után, hogy felszállhasson. a gép hajtóművei szokásos tolóerejüknek csupán 80 százalékát fejtették ki a szerencsétlenség előtt.

vi fm ha

12.41 040282 1301

-.-

sk0026 4 230 mtik1028

szovjet falu

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - kedvező demográfiai változások kezdődtek az utóbbi néhány évben a szovjetunió falvaiban: az ország ritkán lakott, de mezőgazdasági szempontból fontos területein csökkent a népesség elvándorlásának üteme, míg a lassan túlnépesedés fenyegette közép-ázsiai falvakat egyre többen hagyják el, hogy a városban keressenek munkát.

mint az apn sajtóügynökség cikke megállapítja, a falusi lakosság életkörülményeinek javítását szolgáló program eredményeként a hetvenes évek második felében az ország nem fekete földes övezetének falvaiban észrevehetően csökkent az elvándorlók száma. ma már a szibériai falvakban is több a betelepülő, mint a korábbi lakóhelyet elhagyó. megállt a falusi lakosság csökkenése belorussziában is, míg a közép-ázsiai falvakat többen hagyják el, mint ahányan oda települnek. e változások eredményeként a szovjet falu demográfiai helyzete jelentősen javult.

a szovjetunió 267,7 millió lakosa közül jelenleg 98 millióan élnek falun. ez hét millióval kevesebb, mint tíz évvel ezelőtt, amikor a 243,9 millió lakosból még 105,1 millió volt a falusi népesség. bár az elvándorlókra szükségük volt a munkaerőgondokkal küzdő városoknak, gyorsan fejlődő ipari központoknak, hiányuk egyre több helyen okozott problémát a mezőgazdasági termelésben. további gondot jelentett a falusi lakosság igen egyenlőtlen területi megoszlása az országon belül. a közép-ázsiai köztársaságokban egy négyzetkilométeren 150-200 ember, moldáviában 70 ember él a falvakban, míg a négyzetkilométerenkénti népsűrűség ukrájnában és belorussziában 20-30, a balti köztársaságokban 10-20, szibériában és a távol-keleten pedig csak 3-5 fő.

fl/jp pn ha

12.43 040282 1720

fi

B, 45
[Signature]

-.-

sk0027 4 230 mtik1029

mubarak-usa-rijad

beirut, 1982. február 4. /mti/ - szembeszökő eltérés figyelhető meg mubarak egyiptomi elnök washingtoni tárgyalásainak izraeli és arab tálalása között. míg az izraeli sajtó azt tartja az eszmecsere leglényegesebb, „legnyugtalanítóbb”, aspektusának, hogy mubarak a palesztin önrendelkezés támogatására és a palesztinokkal való közvetlen kapcsolatfelvételre szólította fel az egyesült államokat, addig a beirutai lapok rámutatnak: az egyiptomi elnök gondosan kerülte a palesztinai felszabadítási szervezet nevének kiejtését.

a damaszkuszi rádió kommentárja csütörtökön azzal vádolta mubarakot, hogy az egyesült államokkal együttműködve a camp david-i alku előmozdítására törekszik. az as-sark című beirutai lap naivnak nevezte azokat az arab rendszereket, amelyek arra számítanak, hogy mubarak a sinai-félsziget április végén esedékes izraeli kiűritése után módosítani fogja politikai irányvonalát. a konzervatív al-anvar alázza, hogy mubarak egyiptoma a camp david-i folyamat alapján kívánja újra elfoglalni helyét az arab államok közösségében.

szultán ibn Abdul Aziz, szaud-arábiai hadügyi és légügyi miniszter az al-havadessz című libanoni hetilapnak adott interjújában cáfolta, hogy fahd trónörökös közel-keleti rendezési tervét az egyesült államokkal egyeztetve dolgozták ki. „szerettük volna megnyerni hozzá az egyesült államok támogatását - mondta -, de az USA elsőként helyezkedett szembe a tervvel.”

a miniszter megerősítette, hogy a fahd-terv a novemberben elnapolt arab csúcs napirendjén maradt s országa hajlandó elfogadni az arab államok módosító javaslatait.

minthogy szaud-arábia jasszer arafat oldalán áll, nem vállalhat közvetítő szerepet washington és a pfsz között a közvetlen párbeszéd megkezdése érdekében - jelentette ki.

a herceg ismerkedő jellegűnek minősítette caspar weinberger amerikai hadügyminiszter küszöbön álló szaud-arábiai látogatását, majd megjegyezte: ha weinberger a meglévőknél korszerűbb fegyvereket ajánl fel eladásra, akkor szaud-arábia minden bizonnyal megvásárolja azokat.

a szaudi miniszter úgy vélekedett, hogy elkerülhetetlen az újabb háború izraellel, de a következő konfliktus egyben az utolsó háború lesz izrael számára. szaud-arábiát - az arab világ egészével együtt - a konfrontációs államok közé sorolta.

bz/zsa pn

12.58 040282 2343

Fi

13. ut
F

--

sk0028 4 230 mtik1030

pártproblémák - hungcsi

peking, 1982. február 4. /mti/ - a kínai kommunista pártnak nem sikerült megoldania, hogy minden szinten a központi bizottság utmutatásaival politikailag egybehangzó munka folyjon - állapította meg a hungcsi /vörös zászló/. a kkp elméleti lapjának legújabb száma ismétellen a párt sorainak megtisztítását sürgette. a pártstílus helytelen vagy helyes volta meghatározza a népakaratot, a népakarat pedig eldönti a párt sorsát - írta a hungcsi, s a lap szerint többé már nem elvont elmélet, hanem létező veszély a kkp elkorcsosulása és bukása.

„fennáll annak a veszélye, hogy a párt elszakad a tömegektől, az intrikusok és a karrieristák kártevésai folytán elkorcsosul, - szögezte le az elméleti folyóirat.

a hungcsi azt fejtegette, hogy a hatalomra került kkp feladatai eltérnek a hatalomért folytatott harc időszakának feladataitól, de a pártszervezetek és sok párttag ezt nem veszi tudomásul. a párt- és kormányzati munkában rengeteg az átfedés, az elbürokratizálódás veszélye, a „kulturális forradalom”, csak rontott a helyzeten. a belső felfordulás tíz évének mély gyökereket vert káros hatásait nem sikerült felszámolni. a központi bizottság képtelen ellenőrizni a „vaskalaposokat”, a párt soraiban változatlanul sok a nem odavaló elem - állapította meg a lap.

nc/so ai

13.32 040282 1332

--

sk0029 4 230 mtik1031

japán szocialisták

flesch istván, az mti tudósítója ajelelenti:

tokió, 1982. február 4. /mti/ - aszukata icsio, a japán szocialista párt elnöke bejelentette, hogy a jszp, mint az ország legnagyobb ellenzéki pártja, idei akcióprogramjában központi feladatnak tekinti a nemzetközi béke megőrzéséért és a leszerelésért vívott harcot. aszukata, aki a jszp csütörtökön megnyitott 46. kongresszusán a végrehajtó bizottság beszámolóját terjesztette elő, élesen bírálta a kormányzó liberális demokraták kül- és belpolitikáját.

Fi

a szocialista pártelnök hangoztatta, hogy a szuzuki-kabinet veszélyes vizekre evez: igyekszik követni a reagan-féle vészterhes világstratégiát, irányt vett a katonai hatalmi státusz megszerzése felé, és washingtoni szövetségesével karöltve katonailag is készülődik egy távol-keleti - úgymond - „rendkívüli helyzet”, vagyis konfliktus bekövetkeztére. e politikai változás részét alkotják azok a konzervatív kísérletek, amelyek a fegyverkezést és a hadviselést tiltó békealkotmány felülvizsgálatára, a fegyverkivitel korlátozások feloldására és a dél-koreai rendszer megszilárdítására irányulnak. amerika kritikátlan követése azzal a még súlyosabb veszéllyel járhat, hogy japánnak szerepet szánnak az egyesült államok atomháborús elképzeléseiben, és megroppantják a szigetország szigorú antinukleáris alapelveinek gerincét.

ezért - jelentette ki a szónok - a jszp élére kíván állni az atomfegyverek elleni, az alkotmányt védő mozgalmaknak. hasonlóképpen mindent megtesz, hogy kivédje a japán nép életszínvonalát a fegyverkezés velejárójaként fenyegető csapást, meghiusítsa a szociális juttatások további lefaragását.

aszukata a jobboldali demokratikus szocialista pártot, a „tisztá politika pártját”, a komeitót és a jobboldali szakszervezeti tömörülést, a domeit kárhajtotta azért, hogy összeomlottak a szocialista kezdeményezésű ellenzéki koalíciós tervek, amelyekben a kommunisták nem kaptak helyet. a dszp és a domei ugyanis már egyetért a liberális demokraták ugynevezett védelmi erőfeszítéseivel, a komeito pedig, bár részt vesz az atomfegyverek elleni mozgalomban, engedményeket tett az amerikai-japán katonai szövetség jellegének megítélésében.

fn/im lb ha

14.17 040282 2227

..-

sk0030 4 230 mtik1033

merényletek - február 23

madrid, 1982. február 4. /mti/ - spanyol politikai körökben fokozódik a nyugtalanság a szerdán baszkföldön elkövetett újabb merénylet nyomán. az eta terrorista tevékenységének fellendülése ugyanis komoly problémákat okozhat éppen akkor, amikor küszöbön áll a tavaly február 23-i államcsinykísérlet vádlottainak a pere.

R

a tavaly több hónapon át tapasztalt viszonylagos szünet után az utóbbi hónapokban az eta merényletei két halálos áldozatot és négy sebesülést követeltek. madridban emlékeztetnek arra, hogy a spanyol demokrácia eddigi fejlődése során minden kritikus időszakban elszaporodtak a merényletek. a február 23-i államcsiny pere feltétlenül ilyen időszak és spanyol rendőri körökben nem tartják kizártnak, hogy az eta - az elszennvedett veszteségek ellenére - újból madridba küldi fegyveres kommandóit.

az államcsinykísérlet miatt felelősségrevontak ügyében a katonai ügyész elkészítette a vádiratot. ennek tartalmát ugyan még nem hozták nyilvánosságra, de lapjelentések szerint lényegében ugyanazokat a büntetéseket kéri a vádlottakra, mint az augusztusban közzétett ideiglenes vádirat. eszerint az ügyész 30-30 évi börtönbüntetés kiszabását javasolja a három fővádlottra: jaime milans del bosch altábornagyra, alfonso armada hadosztálytábornokra és antonio tejero csendőralezredesre. a többi vádlottra az ügyész 5-20 évi büntetést kér.

leh/zsa lb

14.21 040282 1417

..-

sk0031 4 230 mtik1034

ogarkov

hanoi, 1982. február 4. /taszsz/- pham van dong, a vietnami kommunista párt kb politikai bizottságának tagja, a vietnami szocialista köztársaság minisztertanácsának elnöke csütörtökön hanoiban fogadta nyikolaj ogarkov marsallt, a szovjet fegyveres erők vezérkari főnökét, a honvédelmi miniszter első helyettesét.

ogarkov a vietnami kormány meghívására szerdán érkezett hivatalos, baráti látogatásra hanoiba.

a találkozón a vietnami kormányfő nagyra értékelte a szovjetunió sokoldalú, hatékony segítségét, amelyet a szocializmus építéséhez, a szuverenitás és a nemzeti függetlenség biztosításához, az ország védelmi képességének erősítéséhez nyújt vietnamnak.

scs ai

14.47 040282 0705

R

..-

sk0032 4 230 mtik1035

sztrájk

madrid, 1982. február 4. /mti/ - a szakszervezetek adatai szerint a dolgozók 80 százaléka, több mint 150 ezren vettek részt szerdán a spanyol fővárosban a vas- és gépipari dolgozók, valamint az építőmunkások sztrájkmozdulásaiban.

mindkét sztrájkot együttesen hirdette meg a két legnagyobb spanyol szakszervezeti központ, a munkásbizottságok és az ugt szakmai szervezete. az építőmunkássztrájk a tervek szerint csütörtökön befejeződik, a vasasok sztrájkja azonban folytatódik és valószínűleg kiterjed a madridi tartományon kívül az ország több más iparvidékére.

a sztrájkok azért folynak, mert a munkáltatók nem veszik figyelembe a kollektív szerződésekről most folyó tárgyalásokon a munkanélküliség elleni küzdelemről tavaly a vállalkozók, a szakszervezetek és a kormány között kötött megállapodást. a szakszervezetek vállalták, hogy új munkahelyek létesítésének megkönnyítésére az árindex emelkedésénél kisebb mérvű béremelést fogadnak el 1982-re. a szakszervezetek tartják magukat ehhez, a vállalkozók azonban vonakodnak végrehajtani a megállapodásból rájuk háruló intézkedéseket.

leh/zsa lb

15.16 040282 1144

-.-

sk0033 4 230 mtik1036

rövid hírek

régis debray

bangkok, 1982. február 4. /afp/ - régis debray, mitterrand francia köztársasági elnök külügyi tanácsadója februárban délkelet-ázsiai tájékoztató körutra utazik, közölték csütörtökön bangkokban jólétesült forrásból. debray látogatást tesz az asean-országokban, indonéziában, malaysiában, a fülöp-szigeteken, szingapurban, thaiföldön, valamint vietnamban.

R

ljubicsics

belgrád, 1982. február 4. /mti/ - a szocialista szövetség /népfront/ szerb köztársasági választmányának elnöksége nikola ljubicsics jelenlegi jugoszláv nemzetvédelmi minisztert javasolja a szerb köztársasági elnökség elnöki tisztségére az áprilisban sorra kerülő képviselőházi választások utáni megbízatási időszakra. a 66 éves ljubicsics másfél évtizede, 1967 óta jugoszlávia nemzetvédelmi minisztere.

izraeli tél

jeruzsálem, 1982. február 4. /reuter/ - izraelben is tombol a kemény tél. csütörtökön jeruzsálem közlekedését bénította meg a sűrű hóesés. az ország északi részén a hó több villamos-és telefonvezetékét elszakított.

gl lb

15.17 040282 1076

-.-

sk0034 4 230 mtik1037

jugoszlávia- ítélet

belgrád, 1982. február 4. /ap/ - a belgrádi politika-jelentése szerint egy jugoszláviai bíróság 18 hónaptól 3 és fél évig terjedő börtönbüntetésre ítelt három szerb nemzetiségű rendőrt, akiket az elmúlt évben a rend fenntartására koszovóba vezényeltek. az ítéletek indoklása szerint az elítéltek zaklatták, bántalmazták a lakosságot, valamint önkényes módon indokolatlan pénzbüntetéseket róttak ki gépjárművezetőkre.

ti ai

15.23 040282 0463

R

-.-

sk0035 4 230 mtik1038

kizárólag a szerkesztőségek tájékoztatására!

-----
ss-20 rakéták

bonn, 1982. február 4. /reuter/ - nyugatnémet baloldali parlamenti képviselő csütörtökön egy vezető beosztású szovjet tisztségviselőt idézett, aki szerint moszkva néhány héttel ezelőtt leállította ss-20 típusú közép-hatótávolságú nukleáris rakétáinak telepítését.

a szociáldemokrata othmar schreiner a reuter tudósítójának elmondotta, hogy vagyim zaglagyin, az szkp kb nemzetközi osztályának helyettes vezetője biztosította őt erről január 25-én, moszkvában.

„zaglagyin azt mondta nekünk, hogy pár héttel ezelőtt, meg nem határozott időszakra, leállították az ss-20-asok telepítését, mindamellelt nem zárhatják ki a rakéták telepítésének jövőbeni felújítását,, - közölte a képviselő.

schreiner - aki tavaly tartózkodott a szavazástól a nyugatnémet parlamentben, amikor a nato-tervekről határoztak, hogy új amerikai rakétákat telepítenek nyugat-európában az ss-20-asok ellensúlyozására - kijelentette: nem tudja, hogy hinni lehet-e a szovjet állításnak.

mint mondotta, fejtörést okozott neki, hogy leonyid brezsnyev nem említette ezt a lépést szerdán, a szocialista internacionálé moszkvai látogatáson tartózkodó küldöttségének.

a bonni kormány szóvivője nem fűzött magyarázatot a jelentéshez.

bonni nyugati diplomaták azt mondják, nincs megerősítésük az ss-20-asok telepítésének leállításáról, de nem lenne meglepetés egy ilyen lépés.

„már egy ideje azt vártuk, hogy a valamivel kevesebb, mint 300 ss-20-as telepítésével elérjük a program tervezte szintet,, - mondotta az egyik diplomata.

lp lb ha

15.45 040282 1680

F

--

sk0036 4 230 mtik1039

szocintern - moszkvai megbeszélések

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - elégedetten nyilatkozott a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsa küldöttségének moszkvai megbeszéléseiről kalevi sorsa, a küldöttség vezetője. a szocialista internacionálé alelnöke kiemelte: a találkozáson, különösen pedig a leonyid brezsnyevvel folytatott megbeszélésen a küldöttség világos képet kapott a szovjet állásponttól. a leszerelés, ezen belül az európai nukleáris fegyverzetek korlátozása szempontjából a küldöttség jelentősnek ítéli meg leonyid brezsnyev javaslatát, amely - amint erre kalevi sorsa utalt - lényegében három szakaszra bontja az indítványozott lépéseket.

kalevi sorsa kifejtette, hogy az első szakasz, amely a két fél - a szovjet és az amerikai - szándéknyilatkozatát irányozná elő, nagy mértékben felgyorsíthatná a genfi tárgyalásokat. a másik két szakasz - a közepes hatótávolságú nukleáris rakéták csökkentése egyharmaddal, 1985-ig, illetve egyharmadára 1990-ig - a szovjetunió valós leszerelési készségéről tanuskodik.

a küldöttség csütörtökön szovjet szakértőkkel tanácskozott. kalevi sorsa arról is tájékoztatott, hogy a leszerelési konzultatív tanács előreláthatóan május közepére összegezi a megbeszéléseken szerzett tapasztalatait s azokat a szocialista internacionálé vezető testületei elé terjeszti.

... sj/jp ai

15.48 040282 1371

--

sk0037 4 230 mtik1040

közel-keleti hírek

egyiptom - arabok

kairó/damaszkusz, 1982. február 4. /upi/afp/ - algéria és tunézia szeretné, ha egyiptom és a többi arab ország helyreállítaná kapcsolatait - nyilatkozott januári algériai és tunéziai látogatásáról khaled mohieddin, az egyiptomi ellenzéki nemzeti haladó párt főtitkára. a nyilatkozatból hírügynökségek arra következtetnek, hogy a két állam hajlandó lenne újra fölvenni a diplomáciai kapcsolatokat kairóval. mint ismeretes, az izraellel

F

kötött különbéke-szerződés után a legtöbb arab ország szakított egyiptommal.

egyiptom - ellenzéki
damaszkusz, 1982. febr. 4. /afp/
hafez asszad szíriai elnök szerdán damaszkuszban fogadta szaad mohamed el-sazli tábornokot, az egyiptomi hazafias front elnevezésű, emigrációban működő ellenzéki szervezet főtitkárát. megbeszélésükről a helyi sajtó csak annyit közölt, hogy azon az egyiptomi és a közel-keleti fejleményekről volt szó.

palesztinok - ensz

beirut, 1982. február 4. /afp/ap/ - william callaghan vezérőrnagy, az ensz libanoni békefenntartó erőinek főparancsnoka szerdán találkozott khalil al-vazirral /fedőneve abu dzsihad/ és szaad szajellel /fedőneve abu valid/, az el fatah palesztin szervezet központi bizottságának tagjaival - közölte a wafa palesztin hírügynökség. a megbeszélés előkészítette jasszer arafat pfsz-vezető csüörtökre tervezett találkozóját brian urquhart ensz-főtitkár helyettesével. a találkozón a palesztin és ensz-erők viszonyáról, valamint a tavaly júliusban létrejött dél-libanoni tüzszünetről lesz szó.

abu maher

beirut, 1982. február 4. /ap/ - az 1948 előtti palesztin területek teljes visszahódításáért szállt sikra abu maher, a pfsz végrehajtó bizottságának tagja. nyilatkozatát a népi front palesztina felszabadításáért elnevezésű, a pfsz-hez tartozó szervezet tette közzé.

abu maher szerint a palesztinok nem fogadják el a békés rendezés előfeltételét, hogy izrael csak az 1967-ben elfoglalt területekről vonuljon ki. mint ismeretes, ahmed iszkander ahmed szíriai tájékoztatási miniszter nemrégiben olyan béketervet ismertetett, amelynek értelmében izrael és az arab országok között megszűnne a hadiállapot, ha tel-aviv elismerné a palesztin jogokat és visszavonulna az 1967-ben megszállt területekről. hasonló értelemben nyilatkozott jasszer arafat, a pfsz vb elnöke is.

... kf ng

16.07 040282 2335

R.

..-

sk0038 4 300 mtik1041

haderőcsökkentés

szabó zoltán, az mti tudósítója jelenti:

bécs, 1982. február 4. /mti/ - e. molitor luxemburgi nagykövet elnökletével csüörtökön megtartották bécsben a közép-európai fegyveres erők és fegyverzet kölcsönös csökkentéséről folyó tárgyalássorozat 294. ülését. a tanácskozáson beszédet mondott andré wieland nagykövet, az ndk küldöttségének vezetője.

wieland nagykövet részletesen foglalkozott a tárgyalásokon közvetlenül résztvevő négy szocialista ország - a szovjetunió, ndk, lengyelország és csehszlovákia - múlt év december 10-én beterjesztett és ezidáig még válasz nélkül hagyott indítványával, amelyben javasolták: a jelenlegi forduló elején állítsanak fel szerkesztő bizottságot az első haderőcsökkentési megállapodás megszövegezésére. az ndk-delegátus megállapította, hogy kirajzolódott az első - lehetséges - egyezmény alapszerkezete. megítélése szerint csupán a szovjetunióra és az egyesült államokra vonatkozó első egyezmény elvi nyilatkozatból - preambulumból - és három, egymással szorosan összefüggő témakörből állhat. a nagykövet ezek közül az elvi nyilatkozattal, valamint az első témakörrel foglalkozott behatóbban.

az egyezmény megszövegezésénél a már tisztázott álláspontok mellett három fontos területre kell irányítani a figyelmet - mondotta wieland nagykövet. ezek:

- az első szakaszban csökkentésre kerülő szovjet és amerikai szárazföldi erők nagyságának rögzítésére;
- a szakaszban végrehajtandó szükséges fegyverzetcsökkentés mértékének tisztázására;
- a szovjet és az amerikai alakulatok kivonása módjának szabályozására.

mindehhez a négy szocialista ország 1978 óta asztalon heverő kompromisszumos javaslatai megfelelő, mindkét fél számára elfogadható alapot képeznek, -hangoztatta.

wieland nagykövet végezetül kijelentette, hogy a szocialista országok a nyugati részvevőknek a december 10-i javaslatra adandó választ a bécsi tárgyalásokkal kapcsolatos nyugati magatartás mércéjének tekintik.

R.

a haderőcsökkentési tárgyalások következő teljes ülését a jövő csütörtökön tartják bécsben.

sz /mh lb ha

16.16 040282 2118

..-

sk0039 4 230 mtik1042

usa - salvador

bokor pál, az mti tudósítója jelenti:

washington, 1982. február 4. /mti/ - caspar weinberger amerikai hadügyminiszter ellenzi amerikai csapatok salvadorba küldését - jelentette csütörtökön a the new york times válaszul azokra az értesülésekre, amelyek szerint amerikai kormánykörökben közvetlen katonai beavatkozást készítenek elő a salvadori junta oldalán.

a katonai beavatkozás fokozódása mindemelleit tény. az 55 milliós dolláros amerikai „gyorssegély”, a salvadori kormánycsapatok megerősítésére folyamatban van és a mesterségesen szított feszült hangulatban az amerikai kongresszus várhatóan „simán”, elfogadja a duarte-kormány „felszinen tartására”, szánt újabb programokat.

miguel d,escoto nicaraguai külügyminiszter csütörtökön a cbs televízióban elhangzott interjújában kategórikusan cáfolta azokat az amerikai vádakot, amelyek szerint nicaragua látná el fegyverekkel a salvadori hazafiakat. ugyanakkor a külügyminiszter leszögezte: „szabadnak kívánjuk látni salvador népét és a többi latin-amerikai népeket”, az amerikai kormánynak azokra az állításaira, amelyek szerint nicaragua „második kubává”, vált a kontinensen, d,escoto történelmi párhuzammal válaszolt. amikor 1927-ben amerikai csapatok támadták meg nicaraguát, ugyanez volt az ügy, csak akkor nem második kubának, hanem második mexikónak kiáltották ki az országot. „az egyesült államok népe még mindig a hivatalos hazugságok áldozata”, amikor közép-amerikáról van szó, állapította meg a miniszter. hozzátette, hogy az állítólagos nicaraguai fegyverszállításokra vonatkozó híresztelésekre washingtonnak a fokozódó salvadori katonai beavatkozás igazolásához van szüksége.

R

„az amerikai kormány intervenciós politikát folytat közép-amerikában”, - hangoztatta d,escoto. „salvadorban háború folyik és az egyesült államok megpróbál beavatkozni ebbe a háborúba a forradalmi erővel szemben, az országban hatalmon lévő elnyomó és bünyös junta oldalán”, - mondta.

br/tcs lb

16.20 040282 2006

..-

sk0040 4 230 mtik1043

cheysson - gáz

párizs, 1982. február 4. /afp/ - a fejlődő országok erőforrásainak jobb értékesítésére és a világgazdaság föllendítésére irányuló szándék vezette franciaországot, amikor aláírta algériával az új gázszállítási szerződést - hangoztatta claude cheysson francia külügyminiszter csütörtöki nyilatkozatában.

„franciaország elhatározta: olyan politikát folytat algériával és a dél országaival szemben / ez utóbbiakon nyugaton újabban a fejlődő országokat értik - a szerk./, amely felértékeli erőforrásaikat”, - mondta a külügyminiszter.

mint jelentettük, a kétévi huzavona után szerdán megkötött francia-algériai szerződés értelmében a franciaország által vásárolt algériai földgáz árának egy részét fedezi a gázt átvevő francia vállalat, másik - kisebb - hányadát közvetlenül az államkasszából fizetik. ezt a részt azonban algéria a megállapodás értelmében nagyjában-egészében francia gyártmányu, illetve kivitelezésű gazdaságfejlesztő beruházásokra fordítja majd. franciaország csak ezzel a feltétellel járult hozzá a földgáz algéria számára korábban méltánytalanul alacsony árának fölemeléséhez. /az utóbbi tíz évben a földgáz világpiaci ára csak mintegy 20 százalékkal emelkedett, miközben a gázipari beruházásokhoz szükséges berendezések árai mintegy négyszeresükre növekedtek./

megfigyelők szerint erre a - többé-kevésbé szükségéből erényt csináló - megállapodásra célzott cheysson, amikor a „világgazdaság föllendítésének”, és a fejlődők megsegítésének egyébként pozitív szándékára utalt.

sokkal kevésbé kedvezően, szinte védekezően nyilatkozott viszont az ugyancsak nemrég kötött francia-szovjet gázszállítási egyezményről. „az pusztán kereskedelmi jellegű, megállapodás,

R

kül

- 34 -

1982.02.04.

politikai mozzanat nélkül - fejtögette. célja a francia energiaforrások sokrétűvé tétele. nem áll szándékunkban minden kapcsolatot megszakítani a szovjetunióval, - tette hozzá végezetül.

sg lb

16.36 040282 1936

-. -

sk0041 4 230 mtik1044

nszk - görögország

bonn, 1982. február 4. /mti/ - csekély sikerrel fejeződtek be andreasz papandreu görög miniszterelnök nszk-beli tárgyalásai: athén nem kapta meg azt a bonni támogatást, amelyet törökországgal szemben kért területi fenyegetettsége miatt.

hans apel nyugatnémet hadügyminiszter csütörtökön közölte papandreuval, hogy az nszk a jövőben is kész katonai segítséget nyújtani görögországnak, de ez nem szolgálhatja a törökország elleni fegyverkezés céljait.

helmut schmidt kancellár két nappal korábban még világosabban fogalmazott: az nszk katonai téren változatlanul nagyobb - öt a három-arányban - támogatja törökországot. ennek megfelelően athén idén 70 millió márka katonai segítségre számíthat.

nszk-beli tárgyalásai során papandreu arra is kísérletet tett, hogy nagyobb beruházásokra ösztönözze görögországban a nyugatnémet tőkét. ennek érdekében közölte: görögországban nem fog sor kerülni olyan államosításokra, mint franciaországban.

tárgyalásai befejeztével a görög kormányfő csütörtökön hazarepült athénba.

fkj/tcs lb

16.38 040282 1089

Nm

-. -

kül

- 35 -

1982.02.04.

sk0042 4 230 mtik1045

ensz-pfsz

beirut, 1982. február 4. /mti/ - brian urquhart ensz-főtiszt-helyettes damaszkuszi látogatását követően csütörtökön beirutban találkozott jasszer arafattal, a palesztinai felszabadítási szervezet végrehajtó bizottságának elnökével. mint jelentették, szerdán este william callaghan tábornok, az ensz dél-libanonban állomásozó békefenntartó erőinek főparancsnoka a palesztin fegyveres erők vezetőivel a dél-libanoni helyzetről, a pfsz és az ensz-erők viszonyáról folytatott eszmecsere.

az ensz-parancsnokság azt próbálja elérni, hogy az ellenőrzése alatt álló zónából vonják ki az el fatah palesztin szervezet egységeit, amelyek az amal nevű siita mozgalom és a baloldali milíciák közötti tüzszünet tiszteletben tartását garantálják. egy ensz-szóvivő cáfolta azt az izraeli állítást, hogy a pfsz ötszázról ezerre növelte az ensz-zónában tartózkodó fegyveresei számát. a valóságban az elmúlt két hét folyamán csupán hatvan fővel nőtt az övezetben lévő palesztin alakulatok létszáma - közölte a szóvivő.

bz/mh ng

16.48 040282 1048

-. -

sk0043 4 300 mtik1046

libiai gép - görög tiltakozás /lásd sk0017.sz.hirünket/

athén, 1982. február 4. /afp/ - görögország csütörtökön tiltakozott az egyesült államoknál azért, mert vasárnap az amerikai földközi-tengeri 6. flotta két vadászgépe az athéni légiirányítási körzetben megzavart útjában egy libiai utasszállító repülőgépet a tripoli-athén vonalon.

joannisz haralambopoulos görög külügyminiszter hivatalába kérette az egyesült államok athéni nagykövétét és tiltakozó jegyzéket nyújtott át neki. a miniszter ezt követően tárgyalt az incidensről libia athéni képviselőjének vezetőjével is. megfigyelők megjegyzik, hogy az új görög kormányzat baráti országnak tekinti libiát.

sg ku pi

17.45 040282 0698

Nm

-. -

sk0044 4 230 mtik1047

corvalán - Lengyelország

--- bogotá, 1982. február 4. /acn/ - a chilei kommunisták saját tapasztalatukból tudják, mit jelent az ellenforradalom győzelme, ezért kedvezőnek tartják a lengyelországi események legutóbbi alakulását - írta Luis Corvalán, a chilei kommunista párt főtitkára a „voz proletaria” című kolumbiai kommunista lapban megjelent cikkében.

„...hadserege hűségének és hazafiságának köszönhetően, Lengyelország népének és kormányának megvolt az ereje ahhoz, hogy egy új, a külső és belső reakció terveit keresztelő, az ország függetlenségét megőrző utra térjen, - írta a kommunista politikus, majd rámutatott: a lengyel kormányzat intézkedései lehetővé teszik a fenyegető katasztrófa elhárítását, és megteremtik a konszolidáció előfeltételeit.

„az amerikai imperialisták arról álmodoztak, hogy Lengyelországban majd ugyanaz történik, mint 1973-ban Chilében. hisztérikus dühüket az magyarázza, hogy reményeikben csalatkozniuk kellett, - írta Corvalán.

kf fg pi

17.49 040282 1005

-.-

sk0045 4 230 mtik1048

rövid hírek

gázrobbanás bécsben

bécs, 1982. február 4. /mti/ - csütörtökön délután gázrobbanás következtében tűz ütött ki egy bécsi lakóházban. egy gyermek meghalt, ketten pedig égési sérülést szenvedtek. egy háztartási gázipalack robbant fel beszerelése közben.

razzia dél-koreában

szöul, 1982. február 4. /reuter/dpa/ - a dél-koreai rendőrség csütörtökre virradó éjszaka nagyszabású razzit hajtott végre, és mindössze négy óra leforgása alatt több, mint ötezer „bűnöző” elemet, vett őrizetbe. száznegyvenen közülük azonnal rács mögé kerültek, 2300 személy ellen gyorsított eljárást indítottak, a

Nw

többiekét a rendőri figyelmeztetés után elengedték. a dpa megjegyzi, hogy dél-koreában gyakran a „bűnözők”, közé sorolják a kormányzat politikai ellenfeleit is.

fogadás a miniszterelnök személyére

London, 1982. február 4. /ap/ - az angolok csütörtöktől fogadást köthetnek arra, ki nyeri a két év múlva esedékes általános választást nagy-britanniában. a labroke, s fogadóirodában Roy Jenkinsnek, a szociáldemokrata párt egyik vezérének a legjobbak az esélyei, 9:4 arányban fogadhatnak rá a vállalkozókedvű britek. Margaret Thatcher jelenlegi miniszterelnök esélye ennél jóval kisebb 11:4-hez; Michel Footnak, az ellenzéki munkáspárt vezérének és David Steelnek, a liberális párt vezérének esélyeit pedig 4:1-hez, illetve 6:1-hez ítélik meg.

forgószelel

antanananarivo, 1982. február 4. /reuter/ - a kelet-afrikai madagaszkár szigetén a Frida és az Elektra nevű forgószelek következtében harminc ember meghalt, több mint ötezer hajléktalanná vált, és romba dőltek négyszáz ház - jelentette csütörtökön a helyi rádió. - a szigetország fővárosában az állandó esőzés 380 házat döntött össze, tönkretette a telefonvonalakat, a közutakat és a vasuti síneket, és több helyen földcsuszamlást okozott.

sz/ur ku pi

18.01 040282 1862

-.-

sk0046 4 230 mtik1049

nicaragua - újabb összeesküvés /tudósítói/

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 4. /mti/ - újabb ellenforradalmi összeesküvésre derült fény nicaraguában. a „vörös karácsony” hadművelet, fedőnevet viselő szervezkedés célja az volt, hogy a moszkító indiánok lakta északi-keleti zelaya-térségben szakadár mozgalmat robbantsanak ki, a területet elszakítsák nicaraguától, és a térségből külső fegyveres erők segítségével katonai intervenciót indítsanak a sandinista rendszer ellen.

Nw

az összeesküvés részleteiről szerdai sajtóértekezletén roberto sanchez, a nemzetvédelmi minisztérium szóvivője számolt be. közölte, hogy a terv egyik értelmi szerzője és végrehajtója steadman fagoth, somoza néhai diktátor belbiztonsági szolgálatának egyik kulcsembere volt. vele együttműködtek a hondurás területén tevékenykedő ellenforradalmár csoportok vezetői.

az összeesküvésben nagy szerepet játszottak a moszkító indiánok lakta területeken működő szekták vezetői, akik a lakosságot ellenforradalmi felkelésre bujtogatták. az egyik szekta vezetője vallomásaiban elmondotta, hogy az összeesküvésben argentin tisztek is részt vettek, és irányító szerepet játszottak benne az egyesült államok területén tartózkodó nicaraguai ellenforradalmár csoportok vezetői is.

a nemzetvédelmi minisztérium szóvivője arról is beszámolt, hogy az összeesküvés felgöngyölítése során mintegy száz embert vettek őrizetbe.

az ellenforradalmi terv előkészítéseként novemberben megsokszorozódtak a hondurasból kiinduló, nicaragua elleni támadások és provokációk. a támadások szomorú mérlege: nicaraguában hatvan halott.

ml/tcs fg pi

18.08 040282 1665

..-

sk0047 4 230 mtik1050

haiti

santo domingo, 1982. február 4. /pl/ - jean-claude duvalier, haiti diktátora szerdán leváltotta kormánya egyharmadát, kényszernyugdíjba küldte a légierő főparancsnokát, az elnöki testőrség parancsnokát, és leváltotta a hírhedt „leopard,, biztonsági alakulat vezetőjét.

a kabinet tizenöt tagja közül duvalier elbocsátotta a pénzügy- és gazdasági minisztert, a külügyminisztert, a kereskedelmi és ipari minisztert, a bányászati és energiaügyi minisztert, valamint az igazságügyminisztert.

Nm

megfigyelők a diktátor váratlan döntését összefüggésbe hozzák azokkal a híresztelésekkel, amelyek szerint komoly ellentétek támadtak egyfelől jean-claude duvalier, és másfelől a katonai vezetők, valamint a hazai burzsoázia vezető személyiségei között.

gó fg pi

18.13 040282 0785

..-

sk0048 4 230 mtik1051

idegenlégiósok szerencsétlensége

párizs, 1982. február 4. /mti-ap/upi/reuter/afp/dpa/ - az északkelet-afrikai dzsibutiban szerdán lezuhant a francia hadsereg egyik csapatszallító gépe, fedélzetén az idegenlégió 31 ejtőernyős katonájával, és az öttagú személyzettel. az afp jelentése szerint senki sem élte túl a katasztrófát.

a francia hadügyminisztérium szóvivője szerint a harcászati gyakorlórepülést végző gép egy hegycsucsba ütközött, és emiatt zuhant le. a szóvivő közölte azt is, hogy a szerencsétlenség áldozatai az idegenlégió egyik ejtőernyős ezredének tagjai, akik szokásos katonai kiképzésen vettek részt dzsibutiban, az egykori francia gyarmaton. mint mondotta, az idegenlégió második ejtőernyős ezredének a korzikai calviban lévő támaszpontjáról a kiképzési program keretében négyhónaponként küldenek egy-egy ejtőernyős századot dzsibutiba.

lp ku pi

18.31 040282 0890

Nm

..-

sk0049 4 230 mtik1052

finnorszag

helsinki, 1982. február 4. /ap/ - mauno koivisto finn köztársasági elnök csütörtökön megbizta veikko helle szociáldemokrata politikust, a nemzetgyűlés első alelnökét, hogy vizsgálja meg egy koalíciós kormány megalakításának lehetőségét a jelenleg hivatalban levő négypárti szövetség alapján. ezt a kormánykoalíciót a finn szociáldemokrata párt, a centrum párt, a finn kommunista párt és a svéd néppárt alkotja.

a kis finn falusi párttól eltekintve valamennyi parlamenti párt egyetért abban, hogy a jelenlegi négypárti koalíció maradjon a kormányruhá a jövő márciusban esedékes parlamenti választásokig. a pártok közötti vita a kormány személyi összetételéről folyik. most, egy évvel a parlamenti választások előtt mind a szociáldemokrata párt, mind a centrum párt vonakodik a jelen helyzetben elvállalni a kormányfői tisztséget. finnországban ugyanis rekordszámot ért el a munkanélküliek serege, és egyre súlyosabb gazdasági nehézségekkel kell szembenézni.

mint ismeretes, a helsinki kabinet élén a szociáldemokrata mauno koivisto állt a múlt hónapig, amikor finnország államfőjévé választották.

veikko hellenek a jövő hét elején kell jelentést tennie tárgyalásainak eredményéről, amelyeket a parlamentben képviselt nyolc párt vezetőivel folytat majd. koivisto államfő jelezte, hogy a tárgyalások elhúzódása esetén számolni kell a választások előrehozásával.

to ku pi

18.37 040282 1419

-.-

sk0050 4 230 mtik1053

argentín pártok - polgári ellenállás

marton lászló, az mti tudósítója jelenti:

havanna, 1982. február 4. /mti/ - az argentina öt jelentős politikai pártját magában foglaló tanácskozó testület csütörtökön megkezdte tárgyalásait egy olyan akcióterv kidolgozásáról, amelynek középpontjában a katonai rendszer elleni népi mozgósítás áll.

Nm

az autentikus perónista párt, a polgári radikális unió, az intranszigente párt, a fejlődés pártja és a kereszténydemokrata szövetség elgondolásai között szerepel egy országos sztrájk meghirdetése és nagyarányú tömeggyűlés megszervezése buenos aires főterén, a plaza de mayon. az általános munkabeszüntetés gondolatát a perónisták vetették fel, míg a nagy tömegeket megmozgató népi gyűlés megszervezésének ötlete a „hajthatatlanok” pártjától származik.

a polgári radikális unió és a fejlődés pártja a találkozón indítványozta, hogy szervezzenek megmozdulásokat a tartományok nagyobb városaiban is.

a pártszövetség vezetői abban reménykednek, hogy március végére létre lehet hozni az argentin munkásosztály egységét. ezzel egyidejűleg a pártok vezetői azt tervezik, hogy az egység erejében bizva megszervezhetik a nemzeti tiltakozás napját.

a popular című argentin lap szerint az elmúlt év végén leopoldo galtieri vezetésével hatalomra került új katonai kormányt súlyosan aggasztja a pártszövetség megerősödésének folyamata. a katonai vezetés ezért igyekszik minél előbb a maga módján szabályozni a politikai pártok működését, előírva azok tevékenységének kereteit.

ml/mh fg pi

18.42 040282 1566

-.-

sk0051 4 230 mtik1054

dél-afrika-törvényhozás

lusaka, 1982. február 4. /taszsz/ - fokvárosból érkező hírek szerint a dél-afrikai kormány meg akarja szigorítani az ország antidemokratikus törvényeit, amelyek alapján a dél-afrikai titkosrendőrség üldözi és bármilyen bírósági eljárás, illetve ítélet nélkül bebörtönzi az apartheid-rendszer ellenfeleit.

a kormány egyik különleges bizottsága - írja a taszsz hírügynökség - olyan dokumentum megvitatását terjesztette a parlament elé, amely a biztonsági törvények „korszerűsítését”, irányozza elő. ennek megfelelően jelentősen kiszélesítenék a „terroristaként”, számon tartott személyek listáját. „terroristának”, számítja a pretoriai rezsim mindenekelőtt az afrikai nemzeti kongresszushoz, a dél-afrikai kommunista párthoz és

Nm

más haladó szervezetekhez tartozó szabadságharcosokat. a kormány ajánlásainak értelmében megszigorítaná a „terrorizmus”, elleni harcról szóló, valamint a „lázadó jellegű”, gyűlések betiltásáról rendelkező törvényt. ez utóbbi lehetővé teszi a hatóságoknak, hogy bármely gyűlést feloszlassanak, és üldözzék annak résztvevőit.

... te pl pi

18.47 040282 1115

..-

sk0052 4 230 mtik1055

leszerelési bizottság

genf, 1982. február 4. /mti-taszsz/ - leonyid brezsnyev leszerelési javaslatai álltak az érdeklődés középpontjában csütörtökön a genfi leszerelési bizottság tanácskozásán.

mint ismeretes, a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsának küldöttségével lezajlott találkozáson a szovjet vezető kijelentette: a szovjetunió akár már ma kész megállapodást kötni arról, hogy mindkét fél, a kelet és a nyugat is lemond valamennyi, európai célpontokra irányított közepes hatótávolságú fegyveréről. kész arról is megállapodást kötni, hogy a közepes hatótávolságuktól a harcászati fegyverekig minden nukleáris fegyvert eltüntessenek Európából. kész arra, hogy a felek megállapodást kössenek közepes hatótávolságú eszközök nagymértékű csökkentéséről. a szovjetunió többszáz egységnyi csökkentést javasol. leonyid brezsnyev kijelentette, hogy e fegyverek számát az évtized végéig egyharmadára, vagy nagyobb mértékben is csökkenteni lehetne. hangsúlyozta: a megállapodás elérésének megkönnyítése érdekében a szovjetunió azt javasolja, hogy a tárgyalások idejére mindkét fél mennyiségi és minőségi szempontból is „fagyassza be”, közepes hatótávolságú nukleáris eszközeit. a szovjetunió ugyanakkor kész volna e moratórium idején egyoldalúan csökkenteni európai részén elhelyezett közepes hatótávolságú fegyvereinek számát. leonyid brezsnyev hangoztatta, hogy e javaslatok alapján a szovjetunió bármikor kész megállapodást kötni.

- a legújabb szovjet leszerelési javaslatok jelentőségét méltatva gerhard herder, az ndk küldöttségének vezetője kijelentette: e javaslatok célja a nukleáris háború veszélyének csökkentése Európában. felhívta a figyelmet arra, hogy az európai stabilitás erősítésére irányuló javaslatok akkor hangzottak el, amikor washington az amerikai katonai kiadások újabb jelentős növelését jelentette be.

jan sztrucska, csehszlovákia képviselője felhívta a figyelmet: néhány nyugati ország képviselője arra törekszik, hogy a közvélemény figyelmét elterelje a fegyverzetkorlátozás problémájáról. a fegyverzet tényleges csökkentésének és megsemmisítésének egyetlen útját a türelmes, konstruktív tárgyalások jelentik - hangsúlyozta a csehszlovák felszólaló.

... ti pl pi

18.53 040282 2242

..-

sk0053 4 230 mtik1056

genfi leszerelési bizottság - szovjet-amerikai tárgyalások

genf, 1982. február 4. /mti-afp/dpa/ - csütörtökön a genfi leszerelési bizottságban az nszk és japán képviselője meglepedésének adott hangot amiatt, hogy az egyesült államok és a szovjetunió a nemzetközi politikai légkör romlása ellenére folytatja tárgyalásait a nukleáris fegyverek csökkentéséről Európában.

henning wegner nagykövet, aki az nszk-t képviseli a negyven ország képviselőiből álló leszerelési bizottságban, azt hangoztatta, hogy „nem egyedül a lengyelországi események jelentenek veszélyt a nemzetközi biztonságra”, kijelentette: továbbra is aggodalomra ad okot az európai haderők egyensúlyának állása. a nagykövet szerint az nszk ezért örül az európai nukleáris rakétákról szóló tárgyalások felújításának. wegner egyben azt is hangsúlyozta, hogy bonn fenntartás nélkül támogatja az amerikaiak javasolta úgynevezett „nulla megoldást”, azaz, hogy a szovjetunió szerelje le összes európai rakétáját, és ennek fejében a nato lemond az új típusú amerikai nukleáris rakéták nyugat-európai telepítéséről, viszont megmaradnak az úgynevezett nyugati előretolt nukleáris rendszerek.

wegner hangot adott bonn lengyelország miatti „aggodalmának”, a nagykövet megismételve kormánya ismert álláspontját, ezen a fórumon is megpróbálta felelőssé tenni a szovjetuniót a lengyelországi fejleményekért.

Nm

okava josio nagykövet, japán képviselője közölte: onszága, mint a béke és stabilitás zálogát, támogatja a kelet-nyugati haderők egyensúlyának fenntartását. okava kifejezte reményét, hogy az európai nukleáris rakétákról szóló szovjet-amerikai tárgyalások előrehaladása, üdvös hatással, lesz a leszerelési bizottság többoldalu tárgyalásaira is.

... lp ku pi

19.14 040282 1763

..-

sk0054 4 230 mtik1058

honecker-florakis

berlin, 1982. február 4. /taszsz/ - erich honecker, a nszép kb főtitára, az ndk államtanácsának elnöke csütörtökön fogadta a görög kommunista párt ndk-beli látogatáson tartózkodó küldöttségét, amelyet harilaosz florakis, a görög testvérpárt központi bizottságának főtitkára vezet.

a két párt vezetője véleményt cserélt a jelenlegi nemzetközi helyzet alapvető kérdéseiről, tájékoztatta egymást a nszép és a gkp politikájáról. mindkét részről hangsúlyozták a béke biztosításának, a fegyverkezési verseny megfékezésének, a leszerelés megvalósításának és a népeket fenyegető imperialista konfrontációs politika megghiusításának szükségességét.

erich honecker és harilaosz florakis megerősítette: pártjaik továbbra is együttműködnek a nemzetközi kommunista mozgalom egységéért. megvitatták azokat az intézkedéseket, amelyek a két párt testvéri kapcsolatainak fejlesztését és elmélyítését szolgálják.

... to pl pi

19.19 040282 0958

Nm

..-

sk0055 4 600 mtik1059

két hír prágából

töröcsik mari - prágai találkozó

prága, 1982. február 4. /mti/ - töröcsik mari kossuth-díjas színművész és maár gyula filmrendező baráti találkozót és szakmai eszmecserét tartott csütörtökön prágában, a magyar kulturális központban a csehszlovák színházi és filmélet képviselőivel. jiri danek prágai színházigazgató bevezető szavai után a két magyar művész a megjelentek kérdéseire válaszolva felidézte pályafutásának egyes állomásait, s beszélt alkotói felfogásáról és törekvéseiről.

ugyanaznap a prágai magyar kulturális központban befejeződött a töröcsik mari szereplésével készült filmek háromhónapos vetítés-sorozata. ennek során a csehszlovák főváros közönsége összesen 15 filmet láthatott, amelyek közül kettőt maár gyula rendezett.

magyar festő - prágai kiállítás

prága, 1982. február 4. /mti/ - kárpáti tamás festőművész - alkotásaiból nyílt kiállítás csütörtökön a prágai magyar kulturális központ székházában. a március 5-ig tartó tárlaton a csehszlovák főváros közönsége a fiatal művész 24 válogatott képét tekintheti meg. a kiállítás megnyitó ünnepségén jan grimm, a magyar képzőművészetet jól ismerő neves cseh festő méltatta kárpáti tamás munkásságát.

... sn/tcs pl pi

19.22 040282 1246

..-

sk0056 4 230 mtik1060

törökország - elnyomó intézkedések

ankara, róma, helsinki, 1982. február 4. /afp/taszsz/ - a „forradalom útja”, nevű török baloldali szervezet perbe fogott tagjai a dél-törökországi tarsus városban zajló tárgyalások második napján, csütörtökön kijelentették a bíróság előtt, hogy a rendőrség kizárólag birta őket beismert vallomásra. az a vád ellenük, hogy „megkísérelték megváltoztatni az ország alkotmányos rendjét,,.

Nm

yusuf avsar, egyike annak a három vádlottnak, akire halálbüntetés is kiszabható, kérte a bíróságot, hogy ne vegye figyelembe a kicsikart vallomásokat.

nurcan arca, aki az egyetlen nő a 21 vádlott között, elmondta: a női foglyokat arra kényszerítették, hogy kulcslyukon keresztül nézzék végig, mint kinozzák a férfiakat.

a taszsz római jelentése szerint a három legnagyobb olasz szakszervezeti központ, a cgil, az uil és a ciisl szövetsége levelet írt giovanni spadolini olasz miniszterelnöknek. a levélben megállapítják, hogy törökországban mindennaposá vált az emberi jogok, valamint a politikai és szakszervezeti szabadságjogok megsértése. külön megemlítették azt a tényt, hogy törökországban a forradalmi munkásszakszervezetek konföderációjának /disk/ 52 vezetőjét halálbüntetés fenyegeti.

a finn építőipari munkások szakszervezete felszólította a török államfőt, kenan evren tábornokot, hogy haladéktalanul vessen véget a disk szakszervezet vezetői elleni pernek, és állítsa vissza az országban a szakszervezeti és demokratikus szabadságjogokat.

fr ku pi

19.26 040282 1525

..-

sk0057 4 230 mtik1061

az fkp kongresszusa

dobsa jános, az mti tudósítója jelenti:

párizs, 1982. február 4. /mti/ - az fkp kongresszusán csütörtökön megkezdődött a vita a központi bizottság jelentése felett, amelyet szerdán georges marchais főtitkár terjesztett elő. a vita során a késő délutáni órákban szólt fel charles fiterman, a politikai bizottság tagja, aki a kormányban államminiszteri rangban közlekedési miniszterként foglal helyet.

fiterman beszédében rámutatott: a kommunisták, akik tavaly hozzájárultak a május 10-én aratott győzelemhez, azért léptek be a kormányba, mert a francia nép nagy többsége változást akart. leszögezte: a kommunistáknak az a hivatásuk, hogy - mielőtt erre lehetőség kínálkozik - közreműködjenek a dolgozók millióit sújtó nehézségek enyhítésében, az ország helyzetének megjavításában, a szükséges változás irányában való előrehaladásban. a kommunisták

Nu

tevékenységüket, így a kormányban való részvételüket is, hosszú távra tervezik - mondotta.

„mindig készek vagyunk és készek leszünk arra, hogy olyan messzire haladjunk előre, amennyire csak lehetséges, és amennyire a franciák előre kívánnak haladni a változások útján, - mondotta. végül arról szólt, hogy a kommunisták és szocialisták kapcsolatát az a versengés jellemzi, hogy a lehető legjobban szolgálják a francia nép érdekeit. e versengés közben állandóan gondot fordítanak arra, hogy együtt, egységben biztosítsák a közösen meghatározott célok sikerét.

henri malberg, a párizsi pártszervezet titkára, felszólalásában hangsúlyozta: az fkp-nak a kormányban való részvétele nem taktikai jellegű. a kommunisták sikerre akarják vinni a változás ügyét, s ez megfelel a szocializmus felé tartó demokratikus haladás stratégiájának is. a kommunisták nem akarnak ölbe tett kézzel várakozni, hanem cselekszenek és küzdenek azért, hogy a társadalmi és politikai erőviszonyok lehetővé tegyék az ország által kívánt komoly változások megvalósítását.

a kongresszus pénteken folytatja munkáját.

ds/tcs ku pi

19.39 040282 2020

..-

sk0058 4 300 mtik1062

a szerkesztőségek tájékoztatásáról

glemp - ii. jános pál

vatikánváros, 1982. február 4. /upi/ - munkaében találkozott csütörtökön ii. jános pál pápa vatikánvárosban a varsóból érkezett katolikus főpapi küldöttséggel. találkoójukról nem adtak ki hivatalos közleményt, de egyházi források szerint a pápa és józsef glemp lengyel primás megbeszélésének fő témája az volt, hogyan segíthetné elő a katolikus egyház a tavaly december 13-án kihirdetett rendkívüli állapot gyors megszüntetését.

e források szerint azt is megvitatták, nem tehetné-e a pápa újabb látogatást Lengyelországban, idén tavasszal, vagy kora nyáron. a pápa még a rendkívüli állapot kihirdetése előtt bejelentette, hogy elfogadta az 1982-re Lengyelországba szóló korábbi meghívását.

Nu

a lengyel küldöttségnek tagja még franciszek macharski bíboros, krakkói érseke és henryk gulbinowicz, wrocławiai érsek. glomp maga utoljára tavaly novemberben járt a vatikánban. mostani érkezésekor a repülőtéren nem volt hajlandó nyilatkozni országa helyzetéről. az öt szállító lot-gép olasz jótékonyági intézmények által gyűjtött gyümölcslével és csecsemőtápszerrel megrakodva tért vissza lengyelországba.

sg ku pi

19.45 040282 1244

--

sk0059 4 230 mtik1063

argentina--salvador

havana, 1982. február 4. /mti/ - az argentin kormány szóvivője csütörtökön nem volt hajlandó válaszolni arra a kérdésre, hogy az ország hajlandó-e csapatokat küldeni salvadorba az egyesült államok óhajának megfelelően. közép-amerikai megfigyelők emlékeztetnek arra, hogy leopoldo galtieri, a mostani katonai kormány feje a latin-amerikai hadseregek vezetőinek tavaly washingtonban tartott tanácskozásán már felajánlotta, hogy az egyesült államok kérésére argentina kész csapatokat küldeni salvadorba a „külső kommunista beszivárgás megakadályozására”.

rodolfo baltierrez, az argentin katonai kormány szóvivője újságírók erre vonatkozó kérdését azzal kerülte meg, hogy nem válaszolhat „hatáskörébe nem tartozó”, kérdésekre.

mint jelentettük, fehér házi, külügyminisztériumi és hadügyminisztériumi források szerint azt jelezték washingtonban, hogy az amerikai kormány egyebek között argentin csapatok közép-amerikai bevetésének lehetőségét is fontolóra vette a térség forradalmi mozgalmainak leverésére.

ml/tcs fg pi

20.00 040282 1073

--

sk0060 4 230 mtik1064

india--pakisztán

islamabad, 1982. február 4. /reuter/ - nem áll fenn újabb háboru kirobbanásának veszélye india és pakisztán között - jelentette ki szerdán megjelent nyilatkozatában naraszimha rao indiai külügyminiszter.

rao a pakisztáni daily az-sang című lapnak kifejtette: pakisztánnak - válaszul indira gandhi indiai miniszterelnök múlt heti nyilatkozatára - ahhoz hasonló biztosítékot kellene adnia; a miniszterelnök-asszony szombaton, agha sahi pakisztáni külügyminiszter látogatásakor kijelentette új-delhiben, hogy india sohasem indít támadást a szomszédos ország ellen. emellett javasolta, hogy a két ország kössön barátsági szerződést.

rao elégedetten nyilatkozott az agha sahival folytatott megbeszélések eredményeiről. hozzátette, hogy februárban kormányzati szinten folytatják a tárgyalásokat islamabadban. az indiai külügyminiszter hangsúlyozta: india a két ország között 1972-ben megkötött simlai egyezmény alapelvei szerint kívánja rendezni kasmir hovatartozásának problémáját. a simlai egyezményt ali bhutto volt pakisztáni miniszterelnök és indira gandhi írta alá, és az magába foglalja az erőszak alkalmazásáról való lemondást is.

az indiai külügyminiszter szerint agha sahi ígéretet tett arra, hogy pakisztán nem engedi át területét külföldi katonai támaszpontok létesítésére. rao szerint india, kína és pakisztán képviselői megfelelő időpontban háromoldalu megbeszéléseket tartanak.

sr fg pi

20.05 040282 1455

--

sk0061 4 230 mtik1065

nemzetközi rádiózási bizottság

washington, 1982. február 4. /mti-taszsz/ - a nemzetközi rádiózási bizottság - amelynek felügyelete alá tartozik a „szabad európa”, és a „szabadság”, rádióállomás - elkészítette, és az amerikai kongresszus elé terjesztette az elmúlt évi tevékenységéről szóló beszámolóját.

Nw

a számvetés arról tanuskodik, hogy a felforgató tevékenységet folytató rádióadók adásaikban megkülönböztetett figyelemmel kísérték a lengyelországi eseményeket. a dokumentum szerzőinek szavaival élve a „szabad európa”, állomás „történelmi szerepet”, játszott a lengyel ellenforradalmi erők tevékenységének fokozásában. naponta öt órányi anyagot sugárzott lengyelországba, majd a szükségállapot bevezetése után létrehozta „hid”, című különleges programját, amelyben a nyugaton élő lengyel emigránsok üzeneteit olvasták fel az otthonmaradtakhoz. a „szabad európa”, hullámhosszain folytatandó propaganda kiszélesítésére az amerikai kongresszus 1981-ben külön négy millió dollár összegű támogatást irányzott elő.

a „szabad európa”, és a „szabadság”, jelentős mértékben megnövelte a szocialista országokba irányuló adásainak idejét; így az adásidő jelenteg a szovjetunió felé 15 nyelven, a többi szocialista országba pedig hat nyelven naponta 146 órát tesz ki. a két rádióállomás 46 átjátszó adóval rendelkezik, főként az nszk és portugália területén. a dokumentum szerint a reagan-kormány jelenleg tárgyalásokat folytat több közép-keleti ország kormányával új átjátszóadók telepítéséről.

a nemzetközi rádiózási bizottság kezdeményezésére az amerikai kormány tárcaközi bizottságot hozott létre a műholdon keresztül történő rádióadások lehetőségeinek tanulmányozására. a dokumentum szerint a „szabad európa”, és a „szabadság”, rádióállomás az elmúlt évben 98,8 millió dollárt költött a szocialista országok ellen folytatandó „pszichológiai háborúra”,.

ur ku pi

20.08 040282 1909

..-

sk0062 4 230 mtik2001

nszk - „vendégmunkások”,

bonn, 1982. február 4. /mti/ - a gazdasági helyzet nehezebbé válásával és a munkanélküliség fokozódásával párhuzamosan érezhetően nő a nyugatnémet lakosság ellenszenva a külföldi munkásokkal szemben. ez tükröződött a nyugatnémet parlament csütörtöki vitájában is, amelyben a parlamenti pártok képviselői egyrészt, szükségesnek nevezték a külföldiek beilleszkedésének elősegítését, másrészt, azonban pártállástól függetlenül sürgették a további bevándorlás megakadályozását.

Nu

gerhart baum belügyminiszter beszédében óvott a 4 millió hétszázötvenet számláló külföldiek elleni gyűlölettől. baum arra figyelmeztetett, hogy ez a gyűlölet elsősorban a szélsőjobboldali mozgalmak megerősödésének kedvez.

a belügyminiszter és a kormánypártok képviselői azt hangoztatták, hogy elő kell segíteni a külföldi munkások és családtagjaik beilleszkedését a nyugatnémet társadalomba, de számuk további növelését nem tartották kívánatosnak.

alfred dregger, a cdu elnökhelyettese szerint meg kell akadályozni, hogy a külföldi munkások hosszabb időre az nszk-ban maradhassanak, és maguk után hozhassák feleségüket és gyermekeiket is. a jövőben is el kell utasítani a külföldiek nyugatnémet állampolgárságra vonatkozó kéréseit - mondta dregger.

a hangsúlykülönbség a kormánypártok és az ellenzék között abban volt, hogy az spd és az fdp inkább a beilleszkedés elősegítését emelte ki, míg az ellenzék azt követelte a kormánytól, hogy ne tegye „bevándorló országgá”, az nszk-t.

fkj/tcs ku pi

20.13 040282 1538

..-

sk0063 4 230 mtik2002

genfi fegyverzetkorlátozási tárgyalások

genf, 1982. február 4. /taszsz/ - genfben csütörtökön teljes ülést tartottak az európai nukleáris fegyverek korlátozásával foglalkozó szovjet-amerikai tárgyalásokon.

te pl pi

20.15 040282 0236

Nu

..-

sk0064 4 230 mtik2003

kambodzsai kérdés - asean-tanácskozás

dunai péter, az mti tudósítója jelenti:

hanoi, 1982. február 4. /mti/- a vietnami fővárosban figyelemreméltónak tartják a szingapuri asean-tanácskozáson elhangzott malaysiai felszólalást, amely fölveti annak a lehetőségét, hogy az ensz-ben megszüntetik a pd/potisták képviseleti jogának további támogatását.

a malaysiai miniszterelnök - mint hanoiban rámutatnak - az első asean-vezető, aki nyíltan beszél a vörös khmerek ensz-beli patronálásának megszüntetéséről. a jelek szerint az asean-tagországok körében is erősödik a tényekkel számot vető felfogás, tért hódít a felismerés: a pd/potisták péking délkelet-ázsiai terjeszkedő politikájának eszközei.

hanoiban ugyanakkor rámutatnak: a helyzet továbbra is ellentmondásos, hiszen ugyanez a malaysia néhány hete a vörös khmerek további felfegyverzését szorgalmazta, és kuala lumpur kambodzsával kapcsolatos politikájának homlokterében - akárcsak a másik négy asean-tagország esetében - a reakciós emigránscsoportok, köztük a pd/potisták, „egységkormányának”, az összetakolása áll.

a malaysiai miniszterelnök kijelentése mindenestre zavart keltett, s ezt a szingapuri külügyminiszter sebtében végrehajtott djakartai utazása is jelzi. csütörtökön a szingapuri politikus djakartában az asean-álláspont változatlanlanságára utalva hangoztatta: az ötok fenntartják egységes álláspontjukat a pd/potisták ensz-beli támogatását illetően, elismerte ugyanakkor, hogy a malaysiai kijelentés ebből a szempontból „nem éppen jókor jött”,

dp/mh pl pi

20.33

040282 1570

Nw

--

sk0065 4 230 mtik2005

reagan - mubarak

washington, 1982. február 4. /mti/- a kölcsönös udvariasság jegyében fejeződtek be csütörtökön délelőtt washingtonban reagan amerikai és mubarak egyiptomi elnök tárgyalásai a fehér házban. reagan ezeken a tárgyalásokon energikusan aláhuzta a két ország együttműködésének fontosságát és eredményességét, mubarak - cserébe - végülis elkötelezte magát a camp david-i folyamat mellett.

csütörtökön délelőtt, a fehér házból távozva az egyiptomi elnök újságírók előtt megerősítette egyiptom elkötelezettségét egy „a camp david-i megállapodásnak megfelelő átfogó rendezés mellett”, a témával kapcsolatos kételkedő kérdések azért merültek fel, mert a szerdai és a csütörtöki hivatalos megbeszélések folyamán egyaránt egy másik kérdés állt a figyelem középpontjában: mubarak az izrael által megszállt területen élő 1,2 millió palesztin nemzeti jogainak biztosítására helyezte a hangsúlyt. az egyiptomi államfő több ízben elismételte azt is, hogy az „autonómia-tárgyalások”, sikerére csak akkor lehet számítani, ha azok valamennyi érdekelt féllel „szoros együttműködésben és konzultálva”, folynak.

amerikai kormányforrások szerint reagan elnök a tárgyalásokon igyekezett a közel-keleti „stratégiai egyetértésre”, összpontosítani a figyelmet. a szerda esti hivatalos vacsorán például „a térséget fenyegető veszély miatti közös aggodalomról”, beszélt, de ez az aggályoskodás nem talált visszhangra egyiptomi részről. legfeljebb, amennyiben mubarak egyik fő célja ezen a látogatáson az amerikai katonai és gazdasági segítség növelése volt. ez a téma állt weinbergerrel folytatott szerdai és donald regan pénzügyminiszterrel megtartott csütörtöki megbeszélésének középpontjában.

bár az egyiptomi kérés, hogy a kölcsönök és segélyek összegét emeljék „izraeli szintre”, nem talált meghallgatásra, washingtoni megfigyelők szerint megalapozott várakozás, hogy a washingtoni eszmecserék - hivatalos megfogalmazás szerint - „őszinte és szívélyes hangneme”, a közel-keleti rendezés részleteivel kapcsolatos nézeteltérések fennmaradása mellett washington készségét is jelzi a baráti juttatások fokozására.

mubarak azzal bucsuzott a fehér házban, hogy legközelebb kairóban reméli viszontlátni az egyesült államok elnökét.

br/tcs ku pi

20.42

040282 2285

Nw

--

sk0066 4 230 mtik2006

kalevi sorsa - szovjet televízió

fazekas lászló, az mti tudósítója jelenti:

moszkva, 1982. február 4. /mti/ - kalevi sorsa, a szocialista internacionálé alelnöke csütörtökön meglepéssel nyilatkozott a szovjet televízióknak az általa vezetett küldöttség moszkvai tárgyalásairól. a finn politikus, aki a szocialista internacionálé leszerelési konzultatív tanácsának elnöke, s a tanács delegációja élén érkezett moszkvába, elmondta: a látogatás célja az volt, hogy nyílt, őszinte párbeszédet folytassanak a szovjet vezetőkkel a leszerelés lehetőségeiről a jelenlegi nemzetközi helyzetben, s megismerjék a szovjetunió ezzel kapcsolatos álláspontját. a moszkvai megbeszéléseken sikerült is ezt elérni.

ami leonyid brezsnyevnek és a küldöttség tagjainak találkozáját illeti, kalevi sorsa mind a kapott információk, mind pedig a szovjet vezető által előterjesztett javaslatok szempontjából igen érdekesnek nevezte a megbeszélést. mint mondotta, leonyid brezsnyev kifejtette a szovjetunióknak a leszerelés kérdéseivel kapcsolatos álláspontját, s több új javaslatot is tett. felvetette például, hogy az érdekelt felek tegyenek közös nyilatkozatot, amelyben kifejtik a leszerelési megállapodás érdekében folytatott tárgyalások legfontosabb elveit és céljait, emlékeztetett arra a szovjet javaslatra is, hogy a tárgyalások idejére fagyasszák be mindkét fél közepes hatótávolságu európai nukleáris eszközeit.

a tárgyalásokon a leggondosabb tanulmányozást érdemli a szovjetunióknak az a javaslata, hogy csökkentsék egyharmadára az európai közepes hatótávolságu nukleáris eszközöket - jelentette ki - kalevi sorsa, hozzáfűzve, hogy ha ezt a javaslatot elfogadják, akkor jelentősen csökkenne a feszültség és a nukleáris háboru veszélye Európában és az egész világon.

végezetül megállapította, hogy a szocialista internacionálé küldöttségének moszkvai tárgyalásai feltétlenül hasznosak, mert a leszerelés elérése érdekében tett erőfeszítéseknek folyamatos aknak kell lenniük. ezeknek nem szabad megszakadniuk a nemzetközi helyzetben bekövetkezett változások miatt. folytatódniuk kell, hiszen a leszerelés az egész emberiség érdeke.

fl/tcs pl pi

20.45 040282 2170

Nw

sk0067 4 230 mtik2007

japán

tokió, 1982. február 4. /mti-ap/ - elnapolták a japán képviselőház költségvetési bizottságának csütörtöki ülését, mert a tokiói kormány megtagadta az ellenzéki szocialista pártknak azt a követelését, hogy kapjon betekintést a japán-amerikai közös hadiipari fejlesztésről szóló dokumentumok részleteibe.

a szocialista párt egyik képviselője azzal indokolta a követelést, hogy japán az elmúlt években hadiipari ismereteket adott át washingtonknak, és ezzel megsértette az országban érvényben levő fegyver kiviteli tilalmat. tokió az egyesült államok rendelkezésére bocsátotta a japánban kifejlesztett ps-1 tengeralattjáró-elhárító repülőgép és a c-1 felderítő repülőgép műszaki leírását. a c-1 gyártástechnológiáját például az amerikai yc-14 harci gépek kifejlesztéséhez használták fel az 1970-es években - mondotta.

a kormány többek között arra hivatkozva tagadta meg a betekintést az 1966-ból származó, a közös japán-amerikai hadiipari kutatásról és fejlesztésről szóló memorandumba, hogy az bizalmas jellegű. kormánytisztviselők azt is hozzátették, hogy a műszaki ismeretek ilyen átadása egyébként nem törvénytelen.

a szocialista párti képviselők kérésük elutasítására azzal válaszoltak, hogy kivonultak az ülésről.

a japán parlamenti ellenzék azért igyekszik a sarokba szorítani a kormányt az eddigi japán-amerikai hadiipari kapcsolatok ügyében, mivel jelenleg tárgyalások folynak washington és tokió között a műszaki ismeretek cseréjéről. washington különösen a fejlett japán elektronika eredményeihez szeretne - hivatalosan is - hozzájutni.

to ku pi

20.49 040282 1602

Nw

sk0068 4 230 mtik2008

varsói tanácskozások

kelemen istván, az mti tudósítója jelenti:

varsó, 1982. február 4. /mti/ - varsóban csütörtökön wojciech jaruzelski hadseregtábornok elnökletével ülést tartott a nemzeti megmentés katonai tanácsa. meghívták a tanácskozásra az egyéni parasztok, az állami gazdaságok és a termelészövetkezetek, valamint a lengyel szocialista ifjusági szövetség és a falusi ifjusági szövetség számos képviselőjét is. az ülésen tájékoztató hangzott el az ország társadalmi-politikai helyzetéről, valamint arról, hogyan tevékenykednek a néphadsereg egységei és az államigazgatási szervek a szükségállapot körülményei között. a legfőbb téma az országnak a gazdasági válságból való kijutása, azon belül is az élelmiszertermelés fokozása, a lengyel falu fejlesztése volt. szó volt a tavaszi mezőgazdasági munkák megfelelő előkészítéséről, a földterület minél jobb kihasználásáról.

a fűtőanyaggal és elektromos energiával való ellátás operatív programjának végrehajtását értékelte janusz obodowski miniszterelnök-helyettes vezetésével a lengyel kormány gazdasági bizottsága. megállapították, hogy az év eleje óta a népgazdaság szempontjából alapvető jelentőségű szénbányászat magas teljesítményt nyújt, de ezt csak úgy lehet fenntartani, ha a bányákban megszűnnek a jelenleg tapasztalható alkatrészellátási gondok. ez viszont csak úgy érhető el, ha bevezetik, illetve visszaállítják a hat napos munkahetet a bányászat munkagép-ellátását biztosító üzemeknél, legalább is ott, ahol megfelelő mennyiségű alapanyag áll rendelkezésre. elhatározták azt is, hogy a bányászat és az energetika számára mindenképpen biztosítani fogják a szükséges deviza eszközöket. az energiatakarékosság jegyében a bizottság úgy határozott, hogy jelentős pótlékokat kell fizetniük azoknak a vállalatoknak, amelyek az előirányozottnál több elektromos energiát és fűtőanyagot használnak fel. a munkahelyi étkeztetésről szólva a bizottság megállapította, hogy az áremeléseket az iparvállalatoknál kompenzálni kell, s ennek nyomán az ebéd ára nem emelkedhet 18, az egész napi étkeztetésé pedig 30 zlotynál magasabb összeggel.

... kn/tcs pl pi

20.59 040282 2137

Nm

-.-

sk0069 4 230 mtik2009

emberi jogok-izrael

genf, 1982. február 4. /taszsz/ - a közel-keleti helyzet egyre feszültebbé válik izrael agresszív cselekedetei következtében, amelyeket az egyesült államok sokoldalú politikai, gazdasági és katonai támogatásával hajt végre - állapította meg L. makszimov, a belorusz szszk képviselője, belorusszia külügyminiszter-helyettese csütörtökön az ENSZ emberi jogok bizottságának genfi ülésén. az ülés résztvevői az emberi jogoknak a megszállt arab területeken történő izraeli megsértéséről folytatnak vitát.

L. makszimov beszédében a többi között rámutatott: izrael akciói, a tömeges terror, az izraeli települések számának növelése, az arab lakosoknak hazájukból történő elűzése azt bizonyítja, hogy az izraeli vezetés törvényesíteni akarja az arab földek megszállását, és meg akarja gátolni a palesztinai arab nép elidegeníthetetlen jogainak, elsősorban az önrendelkezéshez és az önálló állam megalapításához való jogának megvalósítását.

algéria képviselője nemzetközi kalózkodáshoz hasonlította izrael terjeszkedő politikáját, elítélve a libanon elleni bombatámadásokat, az iraki atomreaktor lerombolását és a golan-magaslatok bekebelezését.

izrael képviselője beszédében cinikusán visszautasította a bírálatokat, és durván rágalmozta szíriát. a felszólalók közül egyedül az egyesült államok képviselője biztosította támogatásáról az izraeli képviselő beszédét.

te pl pi

21.07 040282 1425

-.-

sk0070 4 300 mtik2010

libiai jegyzék /ad sk0015 és sk0043/

new york, 1982. február 4. /afp/ - libia csütörtökön jegyzékben tájékoztatta az ENSZ biztonsági tanácsának elnökét és az ENSZ főtitkárát arról, hogy vasárnap a görög légiirányítási körzetben amerikai vadászgépek veszélyesen zavarták egy libiai utasszállító repülőgép útját.

Nm

a libiai jegyzék „előre megfontolt terrorista cselekedetnek”, nevezte, hogy két amerikai F-14-es vadászgép sorozatosan rárepült az utasszállító repülőgépre és hat mérföldön át provokatív módon zaklatta.

sg ku pi

21.11 040282 0556

-.-

sk0071 4 230 mtik2011

gtemp — ii. jános páp

vatikánváros, 1982. február 4. /pap/ - ii. jános páp a csütörtökön vatikánvárosban fogadta józsef gtemp gniesznoi és varsói érseket, lengyelország primását és a kíséretében lévő személyiségeket, franciszek macharski baborost, krakkói érseket és henryk gulbinowicz wroclawi érseket, a lengyel egyház képviselői a lengyelországi helyzetről folytattak eszmecsere a pápával.

pl pi

21.43 040282 0423

-.-

sk0072 4 800 mtik2013

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0001-sk0032-ig
budapest, 1982. február 4. /mti/

sk0001 várható
sk0002 szovjet-amerikai tudósok
sk0003 haig körutazása
sk0004 ensz-golan - magyar
sk0005 japán - fegyvercsempészet
sk0006 usa - salvádor
sk0007 kolumbia - m-19
sk0008 ensz - emberi jogok

Nm

sk0009 afganisztán - nyugati koholmány
sk0010 ensz-golan
sk0011 rövid hírek - athén: papandreu
havanna: castro - szocintern
luanda: malmierca - jorge
belgrád: jancsó - ujvidék
peking: olasz delegáció pekingben

sk0012 szovjet szakszervezetek
sk0013 báránytolvajok
sk0014 szovjet-román évforduló
sk0015 libia-usa-taszsz
sk0016 nicaraguai szervezkedés
sk0017 mubarak - reagan /részben szerk. táj.!/

sk0018 nicaragua - usa

sk0019 ensz-egyesült államok /1. rész/

sk0020 ensz-egyesült államok /2. rész/

sk0021 szülész orvos jégtörőn

sk0022 nato - újabb tilalmi intézkedések

sk0023 két lengyel hír

sk0024 irószövetségi együttműködés

sk0025 zuhanunk larry!

sk0026 szovjet falu

sk0027 mubarak-usa-rijad

sk0028 pártproblémák - hungcsi

sk0029 japán szocialisták

sk0030 merényletek - február 23.

sk0031 ogarkov

sk0032 sztrájk

tcs

21.58 040282 1393

-.-

sk0073 4 800 mtik2014

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: sk0033-sk0060-ig
budapest, 1982. február 4. /mti/

sk0033 rövid hírek - bangkok: régis debray
belgrád: ljubicsics

sk0034 jugoszlávia - itélet
jeruzsálem: izraeli tél

Nm

kül

- 60 -

1982.02.04.

sk0035 ss-20 rakéták /kiz. a szerk. táj./
sk0036 szocintern - moszkvai megbeszélések
sk0037 közel-keleti hírek - kairó/damaszkusz: egyiptom - arabok
kairó: egyiptom - ellenzéki
beirut: palesztinok - ensz
beirut: abu maher

sk0038 haderőcsökkentés
sk0039 usa - salvador
sk0040 cheysson - gáz
sk0041 nszk - görögország
sk0042 ensz-pfsz
sk0043 libiai gép - görög tiltakozás /lásd sk0015 sz. hírünket/
sk0044 corvalán - lengyelország
sk0045 rövid hírek - bécs: gázrobbanás bécsben
szöul: razzia dél-koreában
london: fogadás a miniszterelnök személyére
antananarivo: forgószél

sk0046 nicaragua - újabb összeesküvés /tudósítói/
sk0047 haiti
sk0048 idegentéglősök szerencsétlensége
sk0049 finnország
sk0050 argentin pártok - polgári ellenállás
sk0051 dél afrika - törvényhozás
sk0052 leszerelési bizottság
sk0053 genfi leszerelési bizottság - szovjet-amerikai tárgyalások
sk0054 honecker - florakisz
sk0055 két hír prágából: töröcsik mari - prágai találkozó
magyar festő - prágai kiállítás

sk0056 törökország - elnyomó intézkedések
sk0057 az fkp kongresszusa
sk0058 glemp - ii. jános pál /a szerk. táj./
sk0059 argentina - salvador
sk0060 india - pakisztán

tcs

22.00 040282 1804

Nw

..-

kül

- 61 -

1982.02.04.

sk0074 4 800 mtik2015

mai külpolitikai híreink tartalomjegyzéke: mtik0061-mtik0074-ig
budapest, 1982. február 4. /mti/

sk0061 nemzetközi rádiózási bizottság
sk0062 nszk - „vendégmunkás”
sk0063 genfi fegyverzetkorlátozási tárgyalások
sk0064 kambodzsai kérdés - asean-tanácskozás
sk0065 reagan - mubarak
sk0066 kalevi sorsa - szovjet televízió
sk0067 japán
sk0068 varsói tanácskozások
sk0069 emberi jogok - izrael
sk0070 libiai jegyzék /ad sk0015/ és sk0043/
sk0071 glemp - ii. jános pál
sk0072 tartalomjegyzék 1
sk0073 tartalomjegyzék 2
sk0074 tartalomjegyzék 3

tcs

főszerkesztő: köves tiber
szerkesztette: kopreda dezső
heltai andrás
pirityi sándor

- v é g e -

22.01 040282 0870

Nw

..-

60.010/x

MTI

Szerkeszti a Külpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Külföldi hírek

-----
budapest, 1982. február 05. kül. p é n t e k
-----

sk0001 4 230 mtik1001

várható

1982. február 5. péntek /mti/-

párizs: folytatja munkáját az fkp xxiv. kongresszusa

moszkva: a szocialista internacionálé küldöttségének látogatása

hanoi: nyikolaj ogarkov látogatása

luanda: malmierca kubai külügyminiszter tárgyalásai

stockholm: claude cheysson francia külügyminiszter megbeszélései

genf: az ensz emberi jogok bizottságának ülészsaka

bangkok: lord carrington brit külügyminiszter tárgyalásai

new york: velajati iráni külügyminiszter megbeszélései

bonn: bizalmi szavazás

df kd

06.41

050282 0578

el

--